

de har i dag, for at få udbetalt deres opsparing inden det fyldte 60. år.

Også de ændringer, som medvirker til at side stille personer, der modtager fleksydelse, med efterlønsmodtagere i forhold til ligningsloven og ejendomsværdiskatteloven, kan vi medvirke til, ligesom det er helt oplagt at sikre, at dækningen af handicapbetingede merudgifter bliver skattefri.

Enhedslisten er grundlæggende uenig i, at arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagere, pensionister og studerende hvert år skal snydes for en del af reguleringen af deres indtægter, og at disse penge bagefter bruges til at finansiere forskellige mere eller mindre relevante projekter, også førtidspensionsreformen.

Enhedslisten går ind for, at man bidrager til det offentliges udgifter efter evne, og finansiering over den såkaldte satspulje er et udtryk for det stik modsatte. Man lægger en særskat på nogle af de fattigste i Danmark, og vi kan undre os over, at eksempelvis SF fortsat ønsker at medvirke til det.

Men på trods af dette stiller Enhedslisten sig grundlæggende positivt over for de enkelte elementer i dette lovforslag, idet de blot går ud på at sikre, at førtidspensionisterne kan bevare de muligheder, de allerede har i dag.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg var glad for at høre Enhedslistens ordførers tale, for til forskel fra vi andre, som har konstateret, at det kun er konsekvensændringer, så det er der nok ikke noget i, har fru Rosenkrantz-Theil arbejdet med sagen, og det har jeg dyb respekt for.

Jeg har også dyb respekt for den holdning, ordføreren udtaler i forhold til det, der ligger til grund for satspuljen osv. Det er et forlig, som vi er med i, men jeg respekterer fuldt ud Enhedslistens kritik af det.

Men når det er sagt, er det jo fint, at fru Rosenkrantz-Theil alligevel kan støtte dette lovforslag og acceptere konsekvensændringerne, og selv om jeg ikke har gjort arbejdet så godt, så er jeg sikker på, at jeg også roligt kan gøre det.

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Det er jo glædeligt at konstatere, at uanset om man har sat sig meget grundigt eller kun lidt ind i lovforslaget, når man til samme konklusion, nemlig at det bør man støtte, og det vil jeg gerne sige tak for. Der er fuld opbakning til forslaget,

og derfor forventer jeg en positiv udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 31:

Forespørgsel til justitsministeren og socialministeren:

»Hvad vil regeringen gøre for at styrke forebyggelsen af personfarlig kriminalitet, f.eks. ved nedbringelse af tilbagefald til kriminalitet blandt personer dømt for personfarlig kriminalitet?«

Af Jann Sjursen (KRF), Bodil Kornbek (KRF), Ole M. Nielsen (KRF) og Tove Videbæk (KRF). (Forespørgslen anmeldt 1/3 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/3 2002).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg skal gøre opmærksom på, at hvis der bliver fremsat forslag til vedtagelse, vil de først blive sat til afstemning i morgen, tirsdag den 19. marts 2002.

Begrundelse

Jann Sjursen (KRF):

Kristeligt Folkeparti har rejst en forespørgsel til regeringen om, hvad regeringen vil gøre for at styrke forebyggelsen af personfarlig kriminalitet, f.eks. ved nedbringelse af tilbagefaldskriminalitet blandt personer, som er dømt for personfarlig kriminalitet. Vi har rejst forespørgslen, fordi vi mener, det er vigtigt at se bekæmpelse af personfarlig kriminalitet i et helhedsorienteret perspektiv.

I torsdags behandlede Folketinget en række lovforslag fra regeringen, herunder et lovforslag

om generel skærpelse af strafferammerne for personfarlig kriminalitet, og regeringen har selv i sin handlingsplan for bekæmpelse af volds- og ungdomskriminalitet skrevet, at straf og sanktioner alene ikke kan være med til at bekæmpe personfarlig kriminalitet, men at der skal mere til.

Vi synes fra Kristeligt Folkepartis side, at det havde været rart, om regeringen også var kommet med en bred handlingsplan for, hvordan den ønsker at bekæmpe den personfarlige kriminalitet, ved hjælp af forebyggelsesinitiativer og en helhedsorienteret indsats, der bl.a. omfatter sociale, pædagogiske, uddannelses- og beskæftigelsesmæssige tiltag over en bred kam.

Vi synes ikke, at disse ting er med i de to handlingsplaner, regeringen allerede har fremlagt den 8. marts 2002, men at det kræver noget mere end det, og det er derfor, vi gerne med vores forespørgsel vil give regeringen anledning til at redegøre herfor.

Jeg ser på den baggrund frem til at høre, hvad regeringen ved justitsministeren og socialministeren i dag kan fremlægge på området.

Besvarelse

Justitsministeren (Lene Espersen):

Forespørgslen til socialministeren og mig lyder:

»Hvad vil regeringen gøre for at styrke forebyggelsen af personfarlig kriminalitet, f.eks. ved nedbringelse af tilbagefald til kriminalitet blandt personer dømt for personfarlig kriminalitet?«

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at socialministeren og jeg i forrige uge præsenterede to handlingsplaner, som netop indeholder en lang række initiativer, der er målrettet mod personfarlig kriminalitet: regeringens handlingsplan mod volds- og ungdomskriminalitet, også kaldet »Stop volden«, og en særlig handlingsplan om bekæmpelse af vold mod kvinder.

Det første hovedpunkt i handlingsplanen mod volds- og ungdomskriminalitet er, at der skal ske en generel og mærkbar skærpelse af straffene for vold, voldtægt og anden personfarlig kriminalitet. Som bekendt har jeg i den forbindelse for nylig fremsat lovforslag om skærpelse af straffene for bl.a. vold, voldtægt og anden personfarlig kriminalitet. På den måde vil vi få en klarere markering af samfundets afstandtagen fra personfarlig kriminalitet.

Forslaget om strafsærpelse er først og fremmest båret af hensynet til ofrene og befolkningens retsfølelse. De straffe for personfarlig kriminalitet, der udmåles i dag, står nemlig efter regeringens opfattelse ofte ikke mål med den krænkelser, som offeret udsættes for.

Der kan næppe siges noget sikkert og generelt om, i hvilket omfang de strafsærpelser, som regeringen foreslår, kan antages at begrænse antallet af de pågældende forbrydelser. Jeg gør mig dermed heller ingen forestillinger om, at hårdere straffe i sig selv afskaffer personfarlig kriminalitet. Forslaget skal imidlertid på dette punkt ses i sammenhæng med en række andre foranstaltninger, som sigter på at begrænse personfarlig kriminalitet, og som jeg vil vende tilbage til i det følgende.

Et andet hovedpunkt i indsatsen på området er efterforskningen af personfarlig kriminalitet begået af unge under 15 år. Børn og unge under 15 år kan som bekendt ikke straffes, men det er vigtigt at understrege, at kriminalitet er kriminalitet, uanset om gerningsmanden på grund af sin unge alder ikke kan straffes. Antallet af sager om bl.a. vold, hvor politiet har pågrebet gerningsmænd under 15 år, er steget, og vi skal tage denne del af ungdomskriminaliteten meget alvorligt.

Selv om børn og unge under 15 år ikke kan straffes, er det vigtigt at slå fast, at politiet også kan efterforske denne kriminalitet. Politiets efterforskning skal klarlægge omfanget af den begåede kriminalitet, og det skal bl.a. ske af hensyn til de sociale myndigheders overvejelser om foranstaltninger efter den sociale lovgivning. Samtidig kan politiets efterforskning være med til at få barnet eller den unge til at forstå alvoren af den begåede kriminalitet.

Jeg vil gerne understrege, at det ikke er sådan, at politiet i dag er afskåret fra at efterforske sådanne sager. Spørgsmålet om politiets beføjelser ved efterforskning over for børn og unge under 15 år er imidlertid ikke reguleret i lovgivningen, og regeringen vil derfor nu anmode Strafferetsplejeudvalget om at udarbejde forslag til lovreger om politiets beføjelser ved efterforskning af kriminalitet begået af børn og unge under den kriminelle lavalder.

Et tredje hovedpunkt i handlingsplanen »Stop volden« er, at der skal sættes ind over for førstegangskriminelle med reaktioner, der er både mærkbare og målrettede. I mange tilfælde afgøres sager mod unge kriminelle og ikke mindst førstegangskriminelle med tiltalefraval

eller betingede domme, og det kan der være mange gode grunde til, når kriminalitetens art, den unges alder og personlige forhold i tages i betragtning i det enkelte tilfælde. Det er derimod uheldigt, hvis den unge oplever reaktionerne sådan, at der ikke sker noget. Der skal være en konsekvens, og vi skal bruge den konkrete situation til at stille krav til den unge og til at sikre, at der rettes op.

Kl. 14.00

Med de såkaldte ungdomskontrakter kender vi i dag målrettede vilkår og forpligtende aftaler over for unge kriminelle. Vilkårene i en ungdomskontrakt er målrettet mod at afspejle den unges situation og den kriminalitet, der er begået. Ungdomskontraktordningen retter sig bl.a. mod berigelseskriminalitet, men derimod ikke mod vold.

Ligesom det er tilfældet med ungdomskontrakter, skal vi også ved andre tiltalefrafald og ved betingede domme sikre, at der ud fra kriminaliteten og den enkelte unges forhold fastsættes målrettede vilkår. Sådanne vilkår vil kunne bidrage til at fremme den unges respekt for andre mennesker.

I voldssager vil det f.eks. kunne være naturligt at stille vilkårlige krav om deltagelse i særlige programmer, der er rettet mod den kriminelle unges voldelige og aggressive adfærd. Jeg vil vende tilbage til disse programmer lidt senere.

Gode sociale netværk er også af stor betydning, hvis vi skal holde unge fra kriminalitet. Det er igennem familien, skolen, foreninger, klubber og vennerne, at vi i løbet af vores opvækst lærer at tilpasse os samfundets normer. Det er her, en ung kan hente støtte og finde omsorg, og det er her, den unge kan lære at begå sig blandt andre mennesker.

Derfor skal vi også sikre, at det i alle sager, hvor der er grund til det, indgår i reaktionsforløbet, at der fastsættes vilkår om f.eks. uddannelse og deltagelse i foreningsliv eller sportsaktiviteter, sådan som vi kender det fra ungdomskontraktordningen, og det er selvsagt ikke ligegyldigt, om den unge så følger de vilkår, der fastsættes. Det er regeringens holdning, at det skal have konsekvenser for den unge at overtræde de vilkår, der er fastsat.

Reaktionen ved overtrædelse af de fastsatte vilkår skal være umiddelbar og mærkbar. Politiet skal derfor, især sammen med de sociale myndigheder, følge op på sager, hvor der fastsættes vilkår, og det skal i alle tilfælde effektivt kontrolleres, at vilkårene overholdes.

Regeringen vil desuden i lyset af den kommende evaluering af forsøget med konfliktråd nøje overveje, om en øget anvendelse af konfliktråd kan være med til dels at hjælpe ofrene for personfarlig kriminalitet med at bearbejde deres oplevelser, dels at få gerningsmændene til at forstå konsekvenserne af deres handlinger.

Herudover skal vi have inddraget forældrene til den unge. Det er forældrene og ikke samfundet, der har hovedansvaret for, hvad deres børn laver. Hvis en ung begår kriminalitet, skal forældrene derfor øjeblikkeligt informeres, og forældrene skal inddrages i arbejdet med at bringe den unge på ret køl. Det gælder også, hvis det drejer sig om mindre alvorlig kriminalitet. Det skal ske i form af koordinerede besøg, samtaler med hjemmet og udarbejdelse af målrettede og konstruktive aftaler med forældrene og de unge om, hvordan den unge kommer ud af kriminaliteten.

For personer dømt for voldskriminalitet eksisterer der allerede i kriminalforsorgens regi særlige programmer målrettet mod personer, der afsoner domme for vold, med henblik på at forebygge ny voldskriminalitet. Den såkaldte kognitive færdighedstræning tager udgangspunkt i den enkelte indsatte og undersøger, hvordan han tænker, hvilken selvforståelse han har, og hvordan han prøver at løse sine problemer. Der er også indført det såkaldte anger management-program, der forsøger at lære de indsatte at beherske deres vrede, så den ikke omsættes til aggressiv adfærd.

På baggrund af de eksisterende initiativer vil regeringen se på mulighederne for at forbedre og videreudvikle disse behandlingsprogrammer. I tilknytning hertil vil regeringen også se på mulighederne for ved betingede domme for vold fremover at knytte mere målrettede vilkår til dommen, vilkår, der netop skal sigte på at forebygge, at gerningsmanden på ny begår vold. Bl.a. skal det overvejes, om de behandlingsprogrammer, der som nævnt allerede findes for indsatte under afsoning, også i visse tilfælde kan benyttes over for voldsmænd, som får en betinget dom.

Jeg vil samtidig gerne understrege, at regeringen ikke hermed lægger op til, at der skal anvendes betingede straffe i voldssager i større udstrækning end hidtil. Tanken er, at vi i de sager om mindre grov vold, hvor en betinget dom i dag anvendes, i højere grad bør opstille vilkår, der målrettet går på at få ændret gerningsmandens voldelige adfærd.

Handlingsplanens fjerde punkt er et målrettet kriminalitetsforebyggende arbejde over en bred front. Det generelle forebyggende arbejde er af stor betydning for at undgå, at unge begår kriminalitet.

Regeringen har derfor bedt Det Kriminalpræventive Råd om som et led i handlingsplanen at sætte markant ind over for en række forskellige problemstillinger. Det gælder bl.a. unges alkohol- og misbrugsrelaterede vold og hærværk, vold begået af eller mod unge, voldtægt og andre seksuelle overgreb samt mobning og vold i skoler og institutioner. Rådet har i den forbindelse netop lanceret en ny kampagne, Alkovold, der er rettet mod unges alkohol- og misbrugsrelaterede vold og hærværk.

Det indgår også på anden måde i handlingsplanen, at der skal sættes målrettet ind over for kombinationen af unge, alkohol og vold. En stor del af voldskriminaliteten begås af og blandt unge i forbindelse med værtshuse og diskoteker. Regeringen vil derfor sætte målrettet ind på netop dette område. Sammenhængen mellem værtshuses og diskotekers indretning og muligheden for at forebygge vold og uro skal i videre omfang inddrages i sager om tildeling og fornyelse af alkoholbevillinger.

Kl. 14.05

I forbindelse med meddelelse af alkoholbevillingen skal der i videre omfang gøres brug af præcise og målrettede vilkår, der afspejler forholdene på den enkelte restauration. Regeringen vil herudover sikre en yderligere intensiveret politiindsats i værtshusmiljøet i form af en øget og mere synlig patruljering.

Med til en tryk opvækst hører også, at barnet eller den unge ikke konfronteres med vold derhjemme. Børn og unge påvirkes i høj grad af forholdene i hjemmet. Som led i den generelle bekæmpelse af vold er det derfor også vigtigt at sætte ind over for den vold, som bliver begået i hjemmet.

Regeringen har som led i indsatsen mod vold i hjemmet i forrige uge fremlagt en særlig handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder. Udover at sikre en konsekvent tværfaglig og tidlig indsats i bekæmpelsen af vold i hjemmet er formålet med denne handlingsplan at forbedre støtten til voldsofrene. Regeringen vil bl.a. sikre, at kvinder, der har været udsat for vold fra tidligere samlever eller ægtefælle, og som er i fare for på ny at blive udsat for vold begået af samme person, skal kunne tilbydes en overfaldsalarm.

En overfaldsalarm skal for det første sikre, at voldstruede kvinder i en konkret faresituation hurtigt kan komme i kontakt med politiet. For det andet vil en overfaldsalarm kunne give voldstruede kvinder en tiltrængt følelse af tryk og dermed måske bidrage til en større livskvalitet.

Overfaldsalarmer vil også efter en konkret vurdering kunne anvendes til andre udsatte personer, der har behov for beskyttelse. Herudover vil regeringen nu nærmere undersøge muligheden for, om der findes en ordning, hvor en voldsudøver midlertidigt kan fjernes fra hjemmet.

Jeg kan desuden oplyse, at kriminalstatistikken for 2001 vil være suppleret af en særlig offerstatistik vedrørende personfarlig kriminalitet, der vil indeholde oplysninger om ofrenes køn og alder. Det overvejes i øjeblikket, om offerstatistikken skal udbygges med flere oplysninger om gerningssted, relationen mellem offer og gerningsmand samt oplysninger om anvendelse af våben.

Endelig vil jeg nævne, at der i forbindelse med en ændring af straffeloven i 1997 blev iværksat en 3-årig forsøgsordning med behandling af seksualforbrydere. Ordningen består af to dele. Den ene del af ordningen vedrører personer, der har begået incest og andre seksualforbrydelser, uden at forholdene omfatter vold eller ulovlig tvang. Sådanne personer kan som alternativ til ubetinget fængselsstraf få fra 4 til 6 måneder og op til 1 år og 6 måneder og idømmes en betinget dom mod at undergive sig psykiatrisk sexologisk behandling i mindst 2 år.

Den anden del af ordningen, som kaldes visitationsordningen, omfatter personer, der er idømt en ubetinget fængselsstraf for seksualforbrydelser. Disse personer bliver henvist til en særlig visitationsafdeling i Anstalten ved Herstedvester med henblik på, at behandlingspersonalet kan vurdere og afdække de pågældendes egnethed og motivation til psykiatrisk sexologisk behandling. Selve behandlingen sker i givet fald under afsoningen, typisk i et åbent fængsel, og fortsætter eventuelt efter løsladelsen som et vilkår i forbindelse med en prøveløsladelse.

Behandlingen foregår i det landsdækkende behandlingsnetværk bestående af tre ambulante klinikker på henholdsvis Rigshospitalet, Retspsykiatrisk afdeling på Fyn, og Retspsykiatrisk afdeling i Risskov.

En følgegruppe afgav i 2000 evalueringsrapport om ordningen, hvor det fremgår, at det un-

der forsøgsordningen var lykkedes at få seksualforbrydere til at gå i behandling og det endda i langt større omfang, end det oprindeligt var forventet.

Ordningen er nu gjort permanent, og der er afsat midler til en fortsættelse og udvidelse af ordningen. Det gælder bl.a. en udvidelse af visitationsafdelingen på Anstalten ved Herstedvester med fire pladser.

Først omkring årsskiftet 2002/2003 vil vi have en egentlig vurdering af behandlingens effekt, hvor resultaterne af en større videnskabelig analyse af effekten af behandlingen af seksualforbryderne forventes at foreligge. Forskningsprojektet omfatter også spørgsmål om behandlingens betydning for recidivet. Men der har været gode erfaringer med de to ordninger, og jeg tror, vi her har fundet nogle rigtig gode tiltag over for gruppen af sædelighedskriminelle.

Der findes ingen hurtige eller lette løsninger, når det drejer sig om at bekæmpe personfarlig kriminalitet. Det, der kræves, er derimod en vedholdende og en flersidig indsats. Det er et område, hvor der, synes jeg, er gjort ganske meget gennem de seneste par år. Der skal sættes målrettet ind med forebyggelse, og der skal sættes konsekvent ind over for dem, der begår personfarlig kriminalitet.

Med den række initiativer, som jeg her har beskrevet, vil regeringen fortsætte med at forstærke indsatsen mod personfarlig kriminalitet.

Socialministeren (Henriette Kjær):

I forlængelse af justitsministerens indlæg vil jeg orientere om initiativer inden for Socialministeriets område.

Vi skal styrke samarbejdet mellem myndigheder om indsatsen over for de kriminelle og kriminalitetstruede unge. Der er ofte ikke megen viden om samspillet mellem de sociale myndigheders, politiets og kriminalforsorgens opgaver.

KL 14.10

For at hjælpe på det skal der udarbejdes et fælles informationsmateriale med praktiske anvisninger på, hvordan samspillet kan forbedres, og hvordan reglerne hænger sammen. Informationsmaterialet udarbejdes af en arbejdsgruppe under Socialministeriet. Arbejdsgruppen har deltagere fra de kommunale parter, Justitsministeriet, kriminalforsorgen, Det Kriminalpræventive Råd og Integrationsministeriet.

Vi skal sikre ansvarlighed over for de unge fra forældrene og familien. Indsatsen over for de

kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge retter sig således også mod familien.

Vi ved, at flere kommuner er begyndt at få erfaringer med nye tiltag over for hele familien. Disse erfaringer må vi have samlet op på og videreformidlet til andre kommuner, der står med de samme problemer.

Unge med en kriminel adfærd har ofte meget svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Vi ved, at de unge kriminelle typisk har en svag skolebaggrund, og deres forventninger til at kunne finde ind på arbejdsmarkedet er ikke store.

Det vil vi gøre noget ved. Disse unge skal opleve, at de kan gøre en indsats for at hjælpe sig selv. Det kan forbedre deres muligheder for at komme ind på arbejdsmarkedet. Vi vil derfor samle op på særlige initiativer med støtte til integrationen på arbejdsmarkedet med henblik på en videre formidling.

Serviceoven blev ændret i forbindelse med en styrket indsats over for ungdomskriminalitet. Der er indført en særlig frist på 7 dage for udarbejdelse af en eventuel foreløbig handleplan for indsatsen. Et afsæt for udarbejdelse af planen vil være politiets efterforskning, der skal klarlægge omfanget af den begåede kriminalitet, således som justitsministeren har nævnt det.

Det er helt afgørende for en ung kriminel muligheder for at komme tilbage på rette spor, at der sker en hurtig, konsekvent og opfølgende indsats fra kommunens side. Derfor vil vi sikre os, at kommunerne lever op til disse skærpede krav om udarbejdelse af handleplaner.

Handleplanerne er udtryk for, at man bekymrer sig for den unge kriminelle, at man sætter noget i værk for at få den unge ud af kriminaliteten og samtidig forpligter den unge til at gøre nogle ting, man har lavet i aftale med kommunerne. Der er gode erfaringer med konfliktråd, således som de hidtil er gennemført i et forsøg under Justitsministeriet. Der er også erfaringer fra bl.a. skoler om mægling uden for de her forsøgsrammer.

Vi vil overveje en videre udbredelse af metoden med mægling i tilpasset form til skoler og socialforvaltninger. Formålet er at give endnu et redskab til at håndtere konflikter over for såvel ofre som gerningsmænd.

Unge uhensigtsmæssige adfærd, herunder i form af kriminalitet, vil også blive søgt ændret gennem anvendelse af særlige behandlingsmetoder. Der vil blive iværksat udvikling af nye behandlingsmetoder for indsatsen over for mål-

gruppen af uregerlige unge. Det sker med finansiering over en særlig bevilling på 15 mio. kr. Behandlingsmetoderne vil specielt rette sig mod langvarige, strukturerede socialpædagogiske forløb. Disse kan eventuelt være fastsat ved en ungdomssanktion efter straffeloven.

I tilslutning til justitsministerens indlæg om handlingsplan mod vold mod kvinder vil jeg nævne et særligt initiativ under Socialministeriet til at bremse vold i hjemmet ved behandling af voldsudøver. Regeringen har således iværksat et projekt med behandling af den voldelige mand. På sigt er det regeringens hensigt at etablere permanente regionale tilbud.

Afslutningsvis vil jeg om denne handlingsplan nævne, at en tværministeriel arbejdsgruppe vil følge op på planen. Der offentliggøres en årlig status over implementeringen af handlingsplanen og de resultater, der er nået i året.

Justitsministeren var i sit indlæg også inde på seksuelle krænkere. I tilslutning hertil vil jeg nævne, at unge, der krænker andre seksuelt, herunder andre unge, er et alvorligt problem. Socialministeriet finansierer i den forbindelse et forskningsprojekt, der bl.a. sigter på at opnå viden om metoder og tiltag til en forstærket, forebyggende og behandlingsmæssig indsats mod seksuelle overgreb foretaget af unge krænkere.

Så der er meget i støbeskeen ud over det, loven allerede i dag hjemler mulighed for.

Forhandling

Jann Sjursen (KRF):

Det er ikke en farbar vej for at bekæmpe også personfarlig kriminalitet alene at satse på hårde straffe. Men forebyggelse alene er heller ikke svaret.

Kl. 14.15

Personfarlig kriminalitet skal mødes med en helhedsorienteret indsats, der omfatter hensynet til både retfærdighed og menneskelighed. Det er det, der har været udgangspunktet for, at Kristeligt Folkeparti fandt, at det var nødvendigt i kølvandet på regeringens lovforslag om bebudede skærpede straffe for personfarlig kriminalitet at rette denne forespørgsel, som vi nu behandler, til regeringen. Vi fandt nemlig umiddelbart, da lovforslaget kom frem og stod helt alene i første omgang, at man ikke fra regeringens side signalerede et helhedsorienteret syn på, hvordan man bekæmper personfarlig kriminalitet.

Siden lovforslaget blev fremsat, og vi behandlede det her i Folketinget i torsdags, er regeringen kommet med to handlingsplaner, som begge ministre også her i besvarelsen af forespørgslen henviste til, nemlig handlingsplanen »Stop volden«, regeringens handlingsplan mod volds- og ungdomskriminalitet, og for det andet regeringens handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder.

Lad det være sagt med det samme, at der jo står mange rigtige og gode ting i begge handlingsplaner set med Kristeligt Folkepartis øjne. Men jeg vil også sige, at disse to handlingsplaner og specielt handlingsplanen »Stop volden«, hvad angår præcision og konkretisering, står noget i kontrast til det lovforslag om skærpede strafferammer for personfarlig kriminalitet, regeringen fremsatte. Hvad sidstnævnte angår, er regeringen meget præcis og har i øvrigt også været meget hurtig på aftrækkeren.

Jeg vil godt understrege, at Kristeligt Folkeparti rent faktisk støtter lovforslaget om skærpede strafferammer. Men vi synes, det er vigtigt, at man ser tingene i deres helhed, og at man sikrer sig, at ikke mindst den forebyggende virksomhed er endog særdeles konkret og har stor tyngde.

Den målrettede kriminalitetsforebyggende indsats skal gøres over en bred front. Justitsministeren var i sin besvarelse af forespørgslen inde på mange også rigtige ting, og det er også med i handlingsplanen, nemlig SSP-samarbejdet som en krumtap, det arbejde, som gøres i Det Kriminalpræventive Råds regi. Og socialministeren nævnte også, synes jeg rigtigt, samarbejdet mellem de forskellige myndigheder for at sikre, at de optimale resultater nås.

Indsatsen omkring alkohol og vold har også fået sin plads i regeringens handlingsplan, særligt i forhold til, hvordan man i form af højere bøder vil ramme den del af restaurationsbranchen, der ikke overholder betingelserne for de bevillinger, der er givet.

Så vidt, så godt, kan man sige, men i hvert fald set med Kristeligt Folkepartis øjne og målestok er de handlingsplaner, der er fremlagt af regeringen, jo kommet særdeles hurtigt til verden. Det kan jeg ikke klandre regeringen for. Den har ikke siddet i mange dage, og ministrenes besvarelser i dag vidner jo også om, at regeringen har flere ting i støbeskeen og mere under overvejelse for netop at kunne gøre en helhedsorienteret indsats.

Vi mener fra Kristeligt Folkepartis side, at det er nødvendigt med en udvidet handlingsplan fra regeringen til forebyggelse af personfarlig kriminalitet, hvor man får konkretiseret initiativerne i forhold til truede børn og unge i endnu højere grad end det, som vi har set fra regeringens hånd hidtil. Vi må også tage fat på – igen, vil jeg næsten sige efter finanslovforslaget fra regeringen – at få forebyggelsen i centrum i de særligt belastede boligområder i forhold til kvarterløftsprojekter, i forhold til beboerrådgivning og renovering af boligbyggeri m.v., som vi jo ved fra Det Kriminalpræventive Råds arbejde faktisk har en kriminalitetsdæmpende effekt også i forhold til den grove vold og personfarlige kriminalitet, som forespørgslen i dag omhandler.

Vi mener også fra Kristeligt Folkepartis side, at det er nødvendigt at tage endnu mere hånd om at få gjort noget ved den alkoholrelaterede vold. Det er fint, at man vil drage omsorg for, at restauratører bliver ramt også på pengepungen, hvis de overskrider nogle grænser, men vi synes, at man skulle drage erfaringer ud fra den viden, man har fra kommuner, til at lave forebyggelsesnævns i stedet for bevillingsnævns – det kender man f.eks. fra Ikast Kommune – så man kommunalt får sammentænkt indsatsen som sådan.

Endelig vil jeg nævne, at vi mener, det er nødvendigt, at man sikrer mere behandling af afsonere, også mere end det, der allerede i dag er i forhold til seksualforbrydere, som ministeren har været inde på, med henblik på at sikre, at pågældende afsonere, der har begået personfarlig kriminalitet, kan komme ud og leve en kriminalitetsfri tilværelse.

Kl. 14.20

Der er ingen hurtige og lette løsninger, som justitsministeren sagde det. Det er den vedholdende indsats, der er nødvendig, ja, men derfor er det også nødvendigt, synes vi fra Kristeligt Folkepartis side, at regeringen kommer lidt mere i dybden end det, som er præsteret i de to handlingsplaner, som er fremlagt. Det er baggrunden for, at jeg på Kristeligt Folkepartis vegne skal fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget mener, at straf og andre sanktioner ikke kan stå alene, når det gælder om at bekæmpe personfarlig kriminalitet. Det kræver en hel-

hedsorienteret indsats, der bl.a. bør omfatte sociale, pædagogiske, uddannelses- og beskæftigelsesmæssige tiltag.

Regeringen har fremlagt en handlingsplan mod volds- og ungdomskriminalitet. Folketinget opfordrer imidlertid regeringen til inden 1. december 2002 for Folketinget at fremlægge en udvidet plan for forebyggelse af personfarlig kriminalitet. Planen skal bl.a. indeholde konkrete initiativer vedrørende

- en helhedsorienteret indsats for kriminalitets-truede familier og enkeltpersoner,
- en forebyggelse i særligt belastede boligområder,
- en forstærket indsats for at forebygge alkoholrelateret vold og
- en bedre hjælp til afsonere med henblik på at løse årsagerne til kriminaliteten og forebygge tilbagefald til kriminalitet, herunder ved tilbud om behandling m.v., hurtigere afklaring af boligforhold efter afsoning og bedre muligheder for efterværn.

(Forslag til vedtagelse nr. V 31).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag, der omfatter 131 ord, og som opfylder de nye regler om maksimalt 150 ord, indgår herefter i forhandling.

Vi går så til ordførerne, og den første, jeg har på min seddel, er hr. Karsten Nonbo.

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil gerne indledningsvis takke de to konservative ministre, socialministeren og justitsministeren, for den handlekraft, de har vist de første 110 dage. Der er kommet meget på bordet, og der er gode forslag i de pakker, som ministrene har fremsat. Så det vil jeg ikke bruge tid på at gentage, men jeg vil prøve at finde nogle nye indfaldsvinkler i samme sag, så vi kan få en debat og ikke bare ensidigt fremlægge partiprogrammerne.

I Venstre anser vi en meget hurtig sagsbehandling som værende et godt instrument til forebyggelse af vold, en meget hurtig opklaring, en meget hurtig dom og en meget hurtig afsoning, når der sker vold.

Da voldsmand jo sjældent får en lang straf, burde man måske sætte dem til afsoning uden adgang til fællesskab, men til gengæld med større mulighed for besøg fra familien og fra kriminalitetsfri venner. Det giver større mulighed for at arbejde med voldsmanden i forhold til at fore-

bygge nye voldssager, herunder særlig i de sager, hvor der sker vold inden for familierne. Men den bedste form er jo selvfølgelig helt klart forebyggelse, nemlig at undgå, at børn i det hele taget oplever vold i hjemmet eller i børnehaven eller i skolen.

Vi vil derfor i Venstre endnu en gang sige, at med de initiativer, ministrene lægger frem, er vi nået et godt stykke ad den rette vej. Børnene skal nemlig vide, at vold ikke er acceptabelt, og det skal de vide lige fra starten. Børn og børnenes beretninger i børnehaverne skal tages alvorligt. Man skal lytte, når børnene kommer med beretninger om vold.

Også kvinder skal hjælpes til at sige fra. Der skal være større mulighed for at fjerne voldsmanden, i stedet for at det hele tiden er ofret, der skal forlade hjemmet. Der skal være mulighed for, at de sociale myndigheder og politiet kan skride ind allerede ved objektive fund, som viser tegn på vold.

Kl. 14.25

Jeg må så sige, at det desværre er mit indtryk, at den regel, der blev lavet i retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2 – det er den, hvorefter man kan varetægtsfængsle af retshåndhævelsesårsager, når det ser ud til, at volden kan give en dom på over 60 dage – bruges alt, alt for lidt i praksis. Jeg spurgte for et par år siden Justitsministeriet, om man havde nogen statistisk opgørelse over anvendelsen af denne paragraf, og det havde man ikke. Og tænk, den regel har eksisteret i over 10 år, og man ved ikke, om det middel overhovedet virker. Det må vi have taget fat på og se på.

I det hele taget tror jeg, at der skal laves bedre statistik og bedre statistisk materiale, så vi kan få belyst antallet og arten af voldssager. Det er ved en mere detaljeret beskrivelse af motivet til selve voldshandlingerne og følgevirkningerne, at vi bliver klogere, så vi kan bekæmpe vold.

Jeg gik ind og kiggede i Danmarks Statistik, og her kunne jeg se, at af voldsmande dømt i år 2000 var der 1.636 personer, og af dem havde de 839 været dømt tidligere for vold. Der er altså en recidivprocent på over 50. Det er nyttig viden at inddrage i kampen for at undgå recidiv. Er det i familien? Er det værtshusvold? Eller er det ren overfaldsvold? Hvor mange gengangere har vi? Det ville være værd at vide, så vi kunne arbejde videre i den rigtige retning. Derfor skal Kristeligt Folkeparti have tak for at have rejst den forespørgselsdebat.

Man kan nemlig spørge sig selv: Hvad hjælper den almindelige forebyggelse mod vold egentlig? Så kan man jo sætte følgende spørgsmålstegn ved det: Er det spild af penge? Og med en recidivprocent på over 50 er det lige før, at man kunne fristes til at sige: Ja, der er noget, der tyder på, at forebyggelsen over for den almindelige borger ikke hjælper så meget. Man fik mere for pengene, hvis man gik direkte ind og forebyggede over for førstegangsdømte, så ikke de øvede vold igen. Derved ville vi jo have halveret voldstilfældene.

En anden stor skueplads for vold er som bekendt gaderne omkring værtshusene. Man skal selvfølgelig ikke være blind for, at når to kamphaner går i byen og vil slås, er der sjældent noget at gøre. Så ender det på et tidspunkt galt.

Så er der det omkring vores værtshuse. Der kunne adgangsforholdene indrettes noget bedre. Man ser tit, at der opstår tumult i forbindelse med adgangsforholdene til værtshuse. De unge kamphaner er jo allerede kommet op at diskutere udenfor, og det bliver sandelig ikke bedre, når de efterfølgende mødes inde på gulvet.

På det sociale område skal kommunerne og kommunernes ansatte blive bedre til at gribe ind, når der opstår tumult. Det viser sig, at ikke bare i timerne, men også i frikvartererne burde man skride bedre ind over for mobning. Frikvartererne er trods alt også det tidspunkt, hvori man som voksen er ansat til at passe på børnene.

Det kan ikke siges tit nok, at vold og personfarlig kriminalitet er noget af det mest nedrige, der findes. Derfor vil vi i Venstre gå ethvert skridt med regeringen for at få forebygget den vold.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der kommer nogle korte bemærkninger. Først fru Line Barfod, fru Sandy Brinck og hr. Jann Sjursen. Derefter kommer fru Anne Baastrup.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Karsten Nonbo var inde på, at det var vigtigt for Venstre, at der var en hurtig sagsbehandling ved domstolene, og at man derefter kom hurtigt til afsoning.

Hvordan hænger det sammen med forslaget til finanslov, hvor man skærer ned på domstolene og ikke sørger for, at der kommer yderligere ressourcer til fængselsvæsenet, men tværtimod lægger op til, at der skal mange flere i fængslerne, dels i forbindelse med den voldspakke, vi

behandlede i sidste uge, dels i forbindelse med topmødet? Hvordan hænger de to ting sammen?

Så sluttede hr. Karsten Nonbo med at tale om mobning. Jeg er helt enig i, at det er meget vigtigt at gøre noget for at forhindre mobning i skolerne. Hvad vil Venstre konkret gøre for at tage fat om mobning i skolerne, og vil man være villig til også at sætte ressourcer af? For foreløbig er man jo med til at skære ned på kommunerne og pålægge dem nedskæringer, som formentlig også vil ramme skoleområdet, da det er en af de store udgiftsposter i kommunerne.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg synes, at hr. Nonbo havde nogle meget kloge betragtninger om børn og vold, og jeg skal bare i den forbindelse spørge: Når hr. Nonbo siger, at børn skal vide, at vold ikke er vejen, betyder det så, at Venstre har skiftet holdning i forhold til revselsesretten, altså det, at forældre må slå deres børn, som Venstre jo tidligere var meget imod, at vi andre ophævede? Jeg siger det, fordi en del af baggrunden for at ophæve revselsesretten naturligvis er det paradoks, hvor mor siger: »Du må ikke slå« og så klapper Lilleper én. Det skal jeg spørge til.

Kl. 14.30

Så skal jeg også spørge til, når hr. Nonbo siger, at vi skal vide mere om volden, om det er volden i familien eller ren overfaldsvold. Vil Venstre være med til at øge fokus på den vold, der foregår på arbejdspladserne?

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Hr. Karsten Nonbo er jo vidt omkring, og selv om det ikke var hele partiprogrammet, der blev læst op, så synes jeg ikke desto mindre, at jeg har hørt nogle af synspunkterne før, men det havde da også været mærkeligt andet.

Jeg vil godt høre hr. Karsten Nonbo lidt om den problemformulering, hr. Karsten Nonbo kommer med: Hvad hjælper den forebyggende indsats egentlig? Jeg tror, det var sådan, hr. Karsten Nonbo formulerede det. Og her vil jeg sige, at det selvfølgelig er et godt spørgsmål.

Jeg tror, at den hjælper, også på trods af en meget høj recidivprocent, som hr. Karsten Nonbo også var inde på. Dét, hvor vi måske i virkeligheden ikke har øget fokus nok i de senere år, er i forhold til afsonerne og i forhold til, hvad

der sker, når de kommer ud igen. Hvad med efterværn osv.?

Tror hr. Karsten Nonbo og Venstre ikke, at det er dér, vi måske for alvor skulle rette søgelyset mod, for folk kommer nu engang i fængsel af forskellige grunde, men muligheden for, at de ikke kommer der igen, er jo, at de rent faktisk i fængslet oplever noget nyt og oplever, at der kan være værdi i at leve kriminalitetsfri.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil lige starte med hr. Jann Sjørnsen. Min oplevelse er, at der er for mange voldsmænd, der er recidivister, og der er det, jeg mener, at vi bruger mange ressourcer på at forebygge vold ved at holde foredrag og ditten og daten, og det viser sig, at langt de fleste voldsmænd har været inde at sidde. Hvis de havde fået foredraget første gang, de var inde at sidde, og hvis man tog fat i dem første gang, de var inde at sidde, så tror jeg, vi fik mere ud af de samme ressourcer, nemlig ved at sætte kraftigt ind på at få dem resocialiseret første gang, de begår en voldsforbrydelse.

Så til det fru Line Barfod siger: Jamen jeg tror på, at hvis man udnyttede retshåndhævelsesparagraffen noget bedre, så fik man ikke alle de mange recidivister, og fik man ikke de mange recidivister, ville der jo blive flere ledige pladser i fængslerne.

Omkring mobningen: Alting er jo ikke bare et spørgsmål om at pakke flere penge i det. Meget af det er jo også et holdningsspørgsmål. Det koster ikke mere at have øjne og ører åbne og slå ned på mobning i skolen, vejlede og være aktiv sammen med børnene. Så det er et holdningsspørgsmål og et spørgsmål om, at man siger fra. Det behøver altså ikke at koste én krone mere. Det gør det tværtimod, hvis man lader være.

Så er der det om vold på arbejdspladserne: Hvis vi kan påvise, at en stor del af volden sker på arbejdspladsen, er det jo også dér, der skal sættes ind, men det er ikke umiddelbart mit indtryk. Det er i hvert fald ikke mit indtryk, at der bliver anmeldt meget vold fra arbejdspladserne. Men hvis det modsatte kan bevises, hvis jeg bare lever i lykkelig uvidenhed, vil jeg gerne høre nærmere om det.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg er glad for den åbne holdning, som hr. Karsten Nonbo viste over for spørgsmålet om vold på arbejdspladsen, for hvis man beskæftiger sig

med nogle af de pædagogiske arbejdspladser, er der en klar stigning i antallet af vold på de pædagogiske arbejdspladser, hvor mennesker arbejder med mennesker. Det betyder så også, at man som ansat bliver voldsomt udsat for truslen om vold, psykiske lidelser på baggrund af trusler om vold og regulær bank.

Her er det et meget stort problem, at regeringen i den grad skærer ned på arbejdstilsynets ressourcer. Det er først nu, at det er lykkedes at få så mange ressourcer til arbejdstilsynet, at de har overskud til at gå ind konkret og fokusere på vold på arbejdspladsen, når mennesker arbejder med mennesker. Den indsats frygter vi forsvinder.

Derfor er det rart at høre, at Venstres retspolitiske ordfører er åben over for det stadigt stigende problem, jo mere pressede forholdene bliver på institutionerne, jo større bliver problemet. Så vil jeg godt høre: Kan jeg godt få det bekræftet lidt mere præcist, for det er et problem?

Kl. 14.35

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg synes, ligesom hr. Karsten Nonbo kommer til at spille forebyggelse ud mod de foredrag, som førstegangssindsatte skal have. Det synes jeg egentlig er en skam. Det ene udelukker ikke det andet. Jeg synes, det er nødvendigt med en gedigen forebyggelsesindsats generelt, også for at begrænse personfarlig kriminalitet.

Det er også vigtigt, at de førstegangskriminelle og de, der er grove voldsforbrydere, som hr. Karsten Nonbo var inde på, får læst og påskrevet, at der bliver holdt foredrag for dem, som udtrykket var, plus at man laver en gedigen efterværnsindsats for at sikre, at tingene ikke gentager sig. Så jeg synes egentlig, at det er lidt kunstigt, at de ting bliver spillet ud mod hinanden, sådan som jeg hører hr. Karsten Nonbo her i dag.

Jeg vil så godt i forhold til det forslag til vedtagelse, som Kristeligt Folkeparti har fremsat her i debatten i dag, høre, om Venstre kan forholde sig til det på nuværende tidspunkt i debatten, for så kunne det da være interessant at høre, hvad partiet mener.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Sandy Brinck, og vi tager også fru Line Barfod med ind, og så får hr. Nonbo lidt udvidet talletid.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Hr. Nonbo fik vist ikke lejlighed til at svare på spørgsmålet om revselsesretten, altså om forældre stadig væk efter Venstres mening skal have lov til at slå deres børn.

Når jeg borer lidt i det, er det ikke for at være polemisk, men ganske simpelt, fordi det selvfølgelig betyder noget, hvad det er for nogle midler, man opdrager med i et hjem, og når man taler om vold i hjemmet, så har det faktisk også at gøre med vold over for børn. Derfor vil jeg godt bede om at få et svar i anden omgang.

Så skal jeg blot glæde mig over hr. Nonbos betragtninger om indsatsen i kriminalforsorgen, at den bør styrkes. Det er klart, at det er dér, vi har den helt store mulighed for at sørge for, at vi ikke har stamgæster i de danske fængsler, hvilket er et stort problem.

Vi glæder os meget til, at regeringen kommer med en forkromet løsning på hele problemet, som vi også diskuterede i torsdags efter de mange strafskærpelser. Det bliver der bestemt ikke mindre voldeligt af i selve fængslet, og man bliver bestemt heller ikke mindre voldelig, når man sidder der, når man skal være flere i hver celle, og når belægningsprocenten i øvrigt er så høj, som den er. Så vi glæder os til løsningsmodellen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg ser også frem til, at alle de pæne ord bliver fulgt op af nogle konkrete forslag og helst også nogle konkrete bevillinger, for det koster jo også at have ressourcer nok til at sørge for, at der er ansatte nok alle de forskellige steder, hvor man skal prøve at undgå vold, herunder også i skolerne at sikre, at lærerne får den fornødne undervisning i, hvordan de kan forebygge, at mobning finder sted, hvordan de kan udvikle forskellige undervisningsformer og programmer osv. med børnene for at forebygge mobning.

Det, der egentlig kaldte mig herop, var, at hr. Nonbo talte om, at hvis man varetægtsfængslede flere, førte det til mindre volds kriminalitet. Jeg forstod det simpelt hen ikke, så det vil jeg meget gerne have forklaret. Jeg har aldrig nogen sinde hørt om, at varetægtsfængsling skulle føre til, at folk havde mindre tilbagefald, end hvis de ikke havde været varetægtsfængslet.

Så glæder det mig i øvrigt, hvis hr. Nonbos ønske om mere statistik og forskning på området, som jeg bestemt deler, fører til, at der kom-

mer flere bevillinger, så universitetet kan forske mere i årsager til kriminalitet.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Nu talte jeg ikke om forskning. Jeg talte om almindelig gemen tilgængelig statistik, som jo meget hurtigt kan hentes, ved at man belyser hver enkelt sag, ved at man finder ud af: Har her været varetægtsfængslet fra starten, eller blev der først fængslet efter dom? Det er det, jeg vil have belyst, for jeg tror netop, at hvis man giver en kort, hurtig straf med varetægtsfængsling og får en hurtig dom, undgår vi det lange forløb, hvor de udvikler sig, hvor de tror, at vold kan betale sig, hvor de tror, at vold ikke straffes.

Hvis vi går ind fra starten, slipper vi for at bruge lange voldsdomme til sidst. Hvis vi kun får en voldsmand dømt for vold én gang, og han så holder op, er der altså tomme pladser den anden, tredje og fjerde gang, hvor han ellers skulle have været inde.

Så er der det med vold på arbejdspladsen: Jeg tror ikke, som fru Anne Baastrup påstår, at det er arbejdstilsynet, der har de store voldsager på arbejdspladserne. Jeg tror ikke, at nedskæringerne i arbejdstilsynet overhovedet betyder noget som helst i forhold til vold.

Jeg vil sige til hr. Jann Sjursen, at nu kommer regeringen med et udspil på området, og det stiller vi os tilfredse med i Venstre. Jeg tror, det er for kort en frist, man sætter fra Kristeligt Folkepartis side, og i første omgang vil vi afvise det forslag til vedtagelse, der ligger fra Kristeligt Folkeparti.

Kl. 14.40

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil lige gøre hr. Karsten Nonbo opmærksom på, at min tanke var ikke, at det var folk i arbejdstilsynet, der blev udsat for vold. Det er rent faktisk i døgninstitutioner, på plejehjem, socialrådgiverkontorer, hvor man ikke i tilstrækkelig grad fra ledelsens side har taget hånd om, at der kan opstå situationer, hvor volden kan udvikle sig.

Jeg har selv arbejdet i Arbejdsskadestyrelsens erhvervs sygdomsudvalg, og jeg vil meget anbefale hr. Karsten Nonbo at se antallet af sager, hvor folk går ned på grund af psykiske traumer på grund af vold på arbejdspladsen.

Så synes jeg, at hr. Karsten Nonbo i øvrigt, bortset fra denne her åbenlyse uvidenhed – det

er jeg meget ked af – sprang et enkelt punkt over, når det drejede sig om resocialisering, nemlig samarbejdet mellem kriminalforsorgen og den oprindelige bopælskommune. Har man overhovedet fra Venstres side tænkt på, hvordan man sikrer antallet af boliger, så folk ikke vender tilbage til det gamle miljø og dermed vender tilbage til den kriminalitet, som vi helst skulle undgå at de vender tilbage til?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jann Sjursen for en kort bemærkning. Det er den tredje og sidste til Venstres ordfører. Det gælder også fru Sandy Brinck.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg mener at kunne huske, at hr. Helge Adam Møller i torsdags, da vi debatterede en række lovforslag fra regeringen, nævnte, at det var regeringens dag nummer 110, så det må så være dag nummer 114 i dag.

Når man tænker på, hvilken hast regeringen har haft i de 114 dage, hvad man har kunnet producere inklusive to handlingsplaner, som vi også diskuterer her i dag, skulle man jo mene, at en tidsfrist for at lave en udvidet plan for forebyggelse af personfarlig kriminalitet, som er sat til den 1. december 2002, er realistisk nok.

Jeg forstår hr. Karsten Nonbo sådan, at det sådan set er meget fornuftigt at lave en udvidet plan for forebyggelse af personfarlig kriminalitet, men at tidsfristen er et problem. Jeg synes da ikke, at det skal være det, det kommer an på, så jeg vil gerne høre hr. Karsten Nonbo, hvilken tidsfrist der efter Venstres opfattelse vil være passende. Det synes jeg da vi kan forhandle om.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg har stadig væk ikke fået noget svar på, hvorvidt Venstre som hidtil mener, at forældre godt må slå deres børn, altså selve revselsesretten har jeg ikke fået nogen tilkendegivelse om.

Det, der egentlig kalder mig op, er, at jeg egentlig i starten var så glad for hr. Karstens Nonbos udmeldinger i forhold til at se på vold på arbejdspladsen. Nu synes jeg, at Venstre er ved at trække gevældigt i land. Jeg synes, at fru Anne Baastrup har påvist, at der er mange steder, hvor man burde kigge hen.

Jeg vil sige til hr. Nonbo, at i forhold til dokumentationen er en stor del af problemet her, at i mange arbejdsfunktioner opfattes det som nor-

malt og faktisk en del af jobbet, at man skal kunne klare et par øretæver. Det er jo bl.a. den holdning, man skal til livs, så det ikke er den enkelte medarbejder, der går til grunde.

Så mener jeg sådan set også, at vi mangler et svar på, hvordan denne her hurtige dom skal komme, samtidig med at regeringen skærer ned på domstolene, for det kan vel ikke ligefrem føre til hurtigere sagsbehandling.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil sige undskyld til fru Sandy Brinck, som har spurgt om det to gange før. I forhold til revselsesretten har vi jo den holdning, at et lille rap over fingrene hører under revselsesretten, og det skal der være tilladelse til, og det er jo heller ikke noget, der på nogen måde kan efterforskes, men vold over for børn tager vi kraftigt afstand fra. Problemet er jo efterforskningen, og det ved fru Sandy Brinck også godt.

Så er der det med den hurtige afsoning, og jeg prøver at sige det en gang til: Jeg tror, at hvis man kommer ind med det samme, slipper vi for flere sager. Der sker jo lige netop det, at kommer de ind med det samme, slipper vi for at få så mange sager, der tårner sig op og tårner sig op.

Det er altså ikke det store arbejde, det er ikke særlig kompliceret, når man har de sager, hvor man har særlig bestyret mistanke, med det samme at hive dem direkte fra detentionen – for det er jo gerne i forbindelse med spiritus – og hen i dommervagten og få dem varetægtsfængslet og efterfølgende få dem dømt for det ene forhold, som de har lavet, frem for at man sender dem hjem, får nye forhold, sender dem hjem, får nye forhold. Det er hér, vi får de komplicerede sager, som lægger beslag på dommerens tid.

Kl. 14.45

Så er der det om døgninstitutionerne: Jamen det gælder jo folk, der er ansat til at tage sig af psykisk syge, og politiet, der har med de her voldsmand at gøre, og man er en udsat gruppe inden for de erhverv. Her gælder det om, at man for det første har en god fysisk form, og at man for det andet får en god undervisning i, hvordan man tackler de mennesker, for de mennesker er jo mange gange ikke voldelige for voldens skyld, i hvert fald ikke når vi snakker om de psykisk syge i døgninstitutioner.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så har vi lige to korte bemærkninger, fru Anne Baastrup og fru Line Barfod – begge for en tredje og sidste kort bemærkning til hr. Nonbo.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hr. Nonbo nåede ikke at svare på, hvordan hr. Nonbo vil sikre, at der rent faktisk er botilbud til folk, der bliver udsluset. Hvordan vil hr. Karsten Nonbo sikre, at den kommune, som er den oprindelige bopælskommune, fortsat opfatter sig selv som oprindelig bopælskommune?

Og så synes jeg, det er imponerende, at hr. Karsten Nonbo vender tilbage til det der med at være tough, altså tilbage til dengang, hvor man skulle være hård i filten som politimand eksempelvis; når man gerne ville være politiassistent, skulle man også være klar til at få et par øretæver. Det er heldigvis ikke Politiforbundets opfattelse nu.

Men vi har problemet, i og med at man nedlægger store dele af arbejdstilsynet, så der ikke er ressourcer til at give den undervisning, som hr. Karsten Nonbo selv efterlyser. Derfor ville jeg meget gerne, hvis hr. Karsten Nonbo herfra kunne give et tilsagn om, at Venstre ville genoverveje deres fuldstændig uantagelige nedskæring på arbejdstilsynet. Hvis det er den viden om arbejdsmiljø, som hr. Karsten Nonbo har givet udtryk for, man har i Venstre, så forstår jeg udmærket, at Venstre er kommet med det forslag. Problemet er, at beskæftigelsesministeren har samme niveau for viden, og det er skidt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning, og nu har fru Elisabeth Arnold også meldt sig.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Vedrørende diskussionen om varetægtsfængsling og retshåndhævelsesarrest vil jeg da foreslå hr. Karsten Nonbo, at vi ser på den undersøgelse, som Preben Willhjelm lavede for nogle år siden om retshåndhævelsesarresten og om, hvor svært det var for dommerne at forudse, hvilken straf folk ville få på et langt senere tidspunkt. Det er mig bekendt det eneste forskning, der er lavet om det.

Så kan jeg forstå på hr. Karsten Nonbo, at næsten ligegyldigt, hvad vi taler om, om vi taler om generel forebyggelse af mobning i skolerne, om arbejdsmiljø eller om, at der skal laves konkret

statistik på domme, skal alle bare løbe hurtigere. Der skal ikke afsættes flere ressourcer nogen som helst steder; alle ansatte alle steder skal bare løbe hurtigere for at leve op til alle vores pæne ord. Har Venstre overhovedet ingen forståelse for, at der er en grænse for, hvor hurtigt folk kan løbe, at nogle gange kræver det altså flere ressourcer, hvis man vil have udført flere opgaver?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er nemlig rigtigt, at ting tager tid, og derfor er det også helt forståeligt, at hr. Karsten Nonbo synes, at den der frist, som er sat i Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse, er lige lovlig stram, selv om der deri er indbygget dobbelt så lang tid, som regeringen indtil nu har haft til at fremsætte sin meget, meget store byge af forslag.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Karsten Nonbo, om han på Venstres vegne kan sige, at man kan leve med den frist, der er her, eller om vi skal gøre den lidt længere for at få Venstre til at acceptere den, så Venstre kan stemme for dette her udmærkede forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Hvis det havde været tidsfristen alene, er jeg da sikker på, at man kunne komme frem til nogle forhandlinger.

Nu har justitsministeren og socialministeren fremlagt en plan, og nu beder Kristeligt Folkeparti om at få fremlagt en udvidet plan. Alting er jo relativt, og i første omgang er jeg tilfreds med den plan, der kommer fra justitsministeren og fra socialministeren, og den stemmer jeg for i første omgang. Så indtil vi har set den og fået den vurderet ordentligt, siger jeg nej til den plan, der ligger fra Kristeligt Folkeparti.

Om det at sikre botilbud: Jamen de mennesker, som kommer ind og sidde, har jo også boet et sted, inden de kom ind. Det skal jo ikke være sådan, at man skal kunne tæve sig til at få et botilbud, når man kommer ud. Man har sit botilbud, inden man kommer ind. Man bor et sted, inden man kommer ind. Her har kommunerne jo også en forpligtelse. Jeg kan ikke se, at den forpligtelse skal være anderledes, efter at de kommer ud af fængslet efter at have begået vold eller anden personfarlig kriminalitet.

Kl. 14.50

Til det der med, at der bare skal flere og flere ressourcer til hele tiden, vil jeg sige, at den sang

behøver man ikke altid at synges. Man kan også gå ind og prioritere, man kan gå ind og overveje, hvordan man bruger de ressourcer, man har, og om de kan bruges anderledes. Det er ikke bare et spørgsmål om, at det skal koste penge, hver gang der skal gås et skridt.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kan forstå, at hr. Nonbo hellere vil stemme for et forslag, ingen af os endnu har set, end stemme for et forslag, hvis indhold han åbenbart er enig i, undtagen fristen for det. Det har vi så fået klar besked på. Det er så i orden.

Men jeg forstår ikke, hvordan hr. Karsten Nonbo kan tale så meget om hurtigere domfældelse og hurtigere afsoning, når han samtidig er talsmand for et parti, som har foreslået massive nedskæringer på domstolene. Det svar har vi altså ikke fået endnu, og det er hr. Nonbo blevet spurgt om flere gange i dag.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ønsker hr. Nonbo ordet?

Karsten Nonbo (V):

Ja, det gør jeg.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det er jo frivilligt.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg ved ikke, om fru Elisabeth Arnold ikke hørte efter eller fru Elisabeth Arnold ikke ville høre efter. Det, jeg siger, er, at hvis vi får de hurtige, korte varetægtsfængslinger og sagerne efterforsket, inden de udvikler sig til sagskomplekser, er de meget nemmere, meget enklere at have med at gøre, og derfor kan de altså klares på meget kortere tid.

Det, vi oplever i retssalen, er, at retterne arbejder, de bilagerer, de skriver store sagskomplekser på 40-50 forhold, og fordi man venter, ruller man sagerne foran sig som snebolde, og så bliver de komplicerede. Hvis man huggede til fra starten, ville de ikke være så komplicerede. Det vil sige, at en kort, hurtig dom efter en varetægtsfængsling ville gøre, at man meget nemmere ville komme til bunds i sagen, og det kunne så også sende det signal første gang, at der ingen grund er til at lave mere af den volds-kriminalitet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Elisabeth Arnold for den tredje og sidste korte bemærkning til hr. Nonbo.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jo, jeg kan godt høre, hvad hr. Nonbo siger, og jeg kan også godt forstå ordene, men jeg forstår bare ikke, hvordan det hænger sammen, for med de nuværende ressourcer er der åbenbart en stor sagspukkel, som løber foran domstolene. Nu skærer man ressourcerne ned, og så vil man have, at domstolene skal arbejde hurtigere. Det giver ikke mening i mit univers. Det gør det ikke.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Sandy Brinck som ordfører.

Sandy Brinck (S):

Den bedste forebyggelse af kriminalitet er et samfund i social harmoni, et samfund, hvor man ikke marginaliseres, et samfund, hvor børn og unge uddanner sig og har fritidsinteresser, et samfund, hvor ledigheden er lav, et samfund, hvor den enkelte er en del af et fællesskab, som de enkelte føler sig gensidigt ansvarlige over for.

Vi kan glæde os over rekordlav kriminalitet, og det er ikke tilfældigt, at denne rekord falder sammen med høj beskæftigelse og flest unge i uddannelse.

Det lyder måske lidt højtravende, men for Socialdemokratiet er det vigtigt at minde om, at det kriminalpræventive arbejde ikke alene er noget, der hører under justitsministerens og retsplejens område. Derfor er vi også glade for, at denne forespørgsel ligeledes er rettet til socialministeren.

Det forebyggende arbejde har to sider, dels at forebygge, at mennesker overhovedet kommer ind i kriminalitet, dels at sørge for, at de, som er kommet ind i kriminalitet, kommer ud igen, sådan at vi ikke får de mange stamgæster.

Hvis vi tager det kriminalpræventive først, så mener vi, at nøjagtig i forhold til personfarlig kriminalitet er Det Kriminalpræventive Råds seneste fokus på trygge boligområder meget vigtigt. Hvordan skaber man overskuelige synlige udearealer og opgange, så menneskers skjulesteder og flugtmuligheder er synlige? Dette skal naturligvis indtænkes fra start af i et byggeri, men har sin helt særlige berettigelse i forhold til renovering af 1960'ernes og 1970'ernes boligblokke.

Det, der bare er ærgerligt i den aktuelle situation, er, at regeringen skærer ca. 37 pct. i byfornyelsesmidlerne, ligesom det naturligvis undrer os, at Det Kriminalpræventive Råd står over for at skulle spare et for os ukendt beløb, men retningen er utvivlsomt forkert.

Og mens vi er ved det boligsociale område, er det helt vanvittigt, at regeringen nu fjerner beboerrådgiverne ude i de tunge boligområder. Erfaringerne er klart, at her gøres en god kriminalpræventiv indsats, og Socialdemokratiet skal på det kraftigste beklage, at regeringens sparekniv rammer dette område.

Kl. 14.55

Vender vi os herefter mod den indsats, som skal forhindre gengangere i de danske fængsler, glæder vi os over de mange gode initiativer, der er sat i værk, og her skal særligt nævnes adfærdsprogrammerne, også kaldet kognitive færdighedsprogrammer. Det er for os at se den rigtige vej, men bør udvikles både kvantitativt og kvalitativt.

Det samme gør sig gældende i behandlingen af sædelighedsforbrydere, voldtægtsforbrydere og andre seksualforbrydere. Det er for os indlysende, at den slags gerninger er så syge, at ingen kan være i tvivl om, at der er et enormt behandlingsbehov at tage fat på, et behov, som på ingen måde i dag er opfyldt i kriminalforsorgen, hvorfor vi også her må understrege, at processen er begyndt, men ingenlunde færdig.

Udviklingen bør imidlertid ikke alene foregå inden for muren. Det må ikke være sådan, at man kun kan få behandling for sin voldelige adfærd, hvis man er dømt. Socialdemokratiet er glad for, at den nuværende regering har overtaget den tidligere regerings handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder, hvor bl.a. behandlingstilbud til voldelige mænd også i frihed er et vigtigt element.

Det er godt, at vi med voldsbekæmpelse ikke alene fokuserer på gadevold, men også på vold i hjemmene. Og et andet indsatsområde bør efter vores mening være vold på arbejdspladsen, sådan som jeg tidligere har været inde på det.

Vi er bekendte med, at Det Kriminalpræventive Råd er i gang med at udarbejde en håndbog om forebyggelse af vold på arbejdspladserne, men det er samtidig vigtigt, at også justitsministeren hjælper til med, at politiet faktisk optager anmeldelser, og at socialministeren har stor fokus på det, fordi det ofte er arbejdspladser inden for det sociale område, som er hårdt ramt.

Meget kunne siges om dette brede og vigtige emne. Vi håber på en bred og konstruktiv debat, som kan rette op på den ubalance, vi mener ligger i regeringens politik, hvor fokus har været meget ensidigt på straf, mens vi som sagt ser nedskæringer på initiativer, som rent faktisk har kriminalpræventive aspekter.

Så skal jeg også nævne, at Socialdemokratiet kan støtte det forslag til vedtagelse, som er fremsat af Kristeligt Folkeparti.

Jørn Dohrmann (DF):

Da vores ordfører, hr. Per Dalgaard, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne holde hans ordførertale.

Dansk Folkeparti tror på, at strengere straf vil have en præventiv virkning, derfor støtter vi de lovforslag, der er blevet debatteret her i salen i torsdags, f.eks. L 118.

Når Kristeligt Folkeparti med en forespørgsel ønsker at indikere et ønske om at forebygge den personfarlige vold, kan ingen partier være uenige. Det er først, når vi går til metoderne til at opnå dette, at vandene skilles.

Dansk Folkepartis holdning har altid været, at når en model viser sig ikke at opfylde éns ønsker og behov, må man tage andre i brug. Når det viser sig, at den grove vold er stigende, fortæller det, at de gældende regler og love ikke har opfyldt ønsket om mindre vold. Derfor må lovgivningen laves om, f.eks. som foreslået af justitsministeren i L 118.

Dansk Folkeparti vil dog stadig fastholde, at for at de strenge straffe skal få nogen effekt inden for en overskuelig tid, må vi indføre minimumsstraffe. Netop dette vil efter vores mening have en yderligere præventiv virkning.

Dansk Folkeparti mener således, at såfremt en person er klar over, at forbryder han sig mod samfundet ved vold, er der ingen vej uden om, så ender han ved den primitive handling i fængsel. I øvrigt henviser jeg til debatten i torsdags, hvor emnet blev grundigt debatteret.

Vi henviser også til den nylig afsagte dom fra Odense Byret, hvor grov vold mod en kun 13-årig pige sammen med en form for frihedsberøvelse kun medførte 18 måneders fængsel. Dette er ganske uantageligt for Dansk Folkeparti.

Dansk Folkeparti går ind for de resocialiseringsforsøg, der hver dag gennemføres i fængslerne. Blot de ikke får karakter af rene beskæftigelsesprojekter for stimevis af pædagoger, så finder vi det på sin plads, at man prøver meget, for at den kriminelle skal blive en bedre borger.

Ud af de mange forskellige metoder må der kunne vælges nogle funktionelle, duelige og effektive, så effektiviteten måske kunne forøges.

Kl. 15.00

Vi kan se mange gode intentioner i det forslag til vedtagelse, som Kristeligt Folkeparti har fremsat, og støtter tanken bag det, men flere af punkterne er sat i værk eller er planlagt igangsat. Desuden har Dansk Folkeparti indgået en finanslovaftale med regeringen, hvor vi er enige om ikke at øge udgifterne for staten, og derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte det foreliggende forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Hr. Dohrmann tilkendegiver, at Dansk Folkeparti bl.a. på grund af finanslovaftalen ikke kan støtte Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse.

Jeg har stor respekt for et parti, der står ved indgåede aftaler og også erkender, at der kan være konsekvenser heraf, som binder éns stillingtagen også til et forslag til vedtagelse, men nu går vores forslag ud på, at regeringen skal fremlægge en udvidet plan for forebyggelse af personfarlig kriminalitet, og at den først skal fremlægges den 1. december, og det vil sige, at mange af initiativerne jo så først vil få virkning fra næste finansår.

Derfor har jeg lidt svært ved at se, at det kunne være en begrundelse for ikke at støtte vores forslag til vedtagelse, så meget desto mere, som at hr. Jørn Dohrmann jo selv tilkendegav i sin tale, at der er brug for en resocialiserende indsats i fængslerne, og dermed går jeg ud fra, at Dansk Folkeparti kan støtte den sidste pind i vores forslag til vedtagelse.

Jeg har sådan set også svært ved at se, hvorfor Dansk Folkeparti ikke skulle kunne støtte nogle af de andre, for skærpede straffe, som vi fra Kristeligt Folkeparti har givet tilsagn til omkring L 118, kan jo ikke stå alene, som også regeringen siger det; der må også en forebyggende indsats til.

(Kort bemærkning).

Jørn Dohrmann (DF):

Til Kristeligt Folkepartis hr. Sjørnsen vil jeg gerne sige, at der er mange gode intentioner i det her forslag til vedtagelse. Der er mange gode ting i det, men nu afventer vi lige og ser, om regeringen ikke selv kommer med et forslag til vedta-

gelse. Så vi venter lige og ser, om der ikke kommer et forslag derfra.

Formanden:

Hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg synes, Kristeligt Folkeparti fortjener tak for initiativet til denne her forespørgselsdebat, som jo alle i Folketinget synes er en relevant og god debat, som vi jo har haft både under den gamle regering, og som vi også vil få i fremtiden.

Jeg synes også, det er vigtigt at fremhæve – det er det i hvert fald for mig – at det her jo er et område, hvor jeg ikke har fornemmet, at der har været den store forskel på mange af de ideer og tanker, som den gamle regering havde, som Kristeligt Folkeparti havde, og som Det Konservative Folkeparti og Venstre og andre gode partier har haft.

Derfor er der vel i og for sig, når jeg hører de to ministres tale og de handlingsplaner, der kommer frem, nok så meget tale om, at man på en række områder viderefører, udbygger og moderniserer nogle af de tanker, der har været i gang. Det er vi glade for i Det Konservative Folkeparti.

Lad mig så sige på de 4½ minut, der er tilbage, at det, regeringen efter konservativ opfattelse burde gøre, er, at man i endnu større omfang end hidtil bør inddrage forældrene, for det er jo forældrene, der har hovedansvaret for den opførelse, deres børn har, hvad enten de har den som 10-årig, eller det først – når det drejer sig om kriminalitet – kommer til udtryk, når de er 15-16 år.

Derfor er vi glade for, at regeringen meget stærkt understreger, at allerede første gang, der begås kriminalitet eller noget, der tenderer kriminalitet, ja, så skal forældrene øjeblikkelig ikke alene informeres, men også inddrages.

Der kommer altså en socialrådgiver, en SSP-konsulent eller en politimand ud til lille Brian, Bent eller Helge Adam, når de har taget ham i krebsen, og så siger de: Her er jeres søn, hvad vil I så gøre for at få ham ud af kriminalitet? De skal altså medinddrages. Det er afgørende vigtigt.

Det er da også dejligt at se, at der er så mange forældre, der helt af sig selv har startet, skal vi kalde det en forældreforening, der hedder Natteavnene. Vi kender dem på Sydsjælland, hvor jeg bor, vi kender dem i Nordsjælland, vi kender dem enkelte steder på Fyn og i Jylland, hvor forældre slutter sig sammen og patruljerer ude i

nattelivet, dér hvor meget af kriminaliteten starter torsdag, fredag og lørdag aften blandt helt unge. Tak for det. Gid der var endnu flere, der ville involvere sig lige så aktivt i deres egne eller naboens børn. Mange gange er det lige så meget naboens børn, men vi har jo alle et fælles ansvar.

Kl. 15.05

Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at regeringen lægger vægt på sanktioner og konsekvens, allerede første gang en ung begår kriminalitet. Den unge skal altså mærke, hvad enten han er 13 eller 16 år, at det her accepterer samfundet ikke, men det skal selvfølgelig være sanktioner, der er skræddersyet til at få den unge ud af kriminaliteten og ikke dybere og dybere ind i den. Det er også derfor, regeringen ikke ønsker at nedsætte den kriminelle lavalder. Vi ønsker ikke at sætte 12- eller 13-årige i fængsel, men vi ønsker at have nogle sanktioner, som får dem ud af kriminaliteten.

Derfor er jeg også glad for, at regeringen også på det strafferetlige område har sikret sig, at der sker noget hurtigt og forståeligt for den unge, som stjæler en bil eller en skindjakke eller laver groft hærværk.

Regeringen følger jo i virkeligheden den gode gamle konservative recept i forbindelse med opdragelse af børn og unge, det, jeg plejer at kalde de tre konservative k'er: krav, konsekvens og kærlighed – og mest af det sidste.

Nu kan man ikke vise kærlighed over for andre end sine egne børn, men over for andre unge kan man vise omsorg, og det er jo netop omsorg, regeringen viser, når man griber fat med det samme, sikrer sig, at der kommer en sanktion, som den unge kan forstå og føler er en sanktion, og som samtidig er målrettet til at få ham ud af kriminaliteten.

Lad mig slutte med at sige, som justitsministeren meget rigtigt fremhæver det, at meget vold blandt unge sker under påvirkning af alkohol. Det kan jeg bekræfte. Hvis man går ned ad Jernbanegade i Næstved, som hr. Jann Sjursen også kender, kan man se, at der hver fredag aften er snesevis af unge 13-, 14-, 15-årige, der er sanseløst berusede, og derfor skal der selvfølgelig gribes ind, ikke bare af forældrene, men også over for de restauratører, der serverer spiritusen.

Men så har jeg en lille bøn til regeringen: Sørg nu for, at restauratørerne får et middel, så de kan se, om den unge er over eller under 18 år. Det kniber i øjeblikket, de snyder med deres sygesikringsbeviser, så det må være et eller andet

med et foto. Så hjælper man restauratørerne, og så vil de hjælpe regeringen, det er jeg overbevist om.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er vigtigt, når vi tager denne her debat om forebyggelse, at skille ad: Hvad er de konkrete forebyggelsesinitiativer i forhold til de unge eller andre, der er kommet ud i kriminalitet? Hvad gør vi for at forebygge, at de, der har begået vold, ikke begår vold igen?

Den anden del af det er jo den almene forebyggelse: Hvad gør vi for at forhindre, at nogen begår vold første gang? Og der er det, jeg gerne vil høre De Konservative, hvordan man får det til at hænge sammen, at man på den ene side ønsker at forebygge voldskriminalitet og på den anden side går ind og skærer ned på det boligsociale arbejde, skærer ned på beboerrådgiverne, som netop er med til at forhindre, at familierne får så store problemer, at det kan føre til, at de unge kommer ud i kriminalitet, eller til, at der opstår vold i hjemmet, fordi de f.eks. ikke har penge nok til husleje og mad og derfor kommer op at slås indbyrdes eller lader det gå ud over andre på gaden. Ikke at det er nogen undskyldning for det, men det er altså en medvirkende årsag, og jeg forstår ikke, hvordan man får det til at hænge sammen.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg skal blot kvittere og sige, at det er helt korrekt, når den konservative ordfører siger, at regeringens handlingsplaner er i fuldstændig forlængelse af den tidligere regerings. Jeg vil faktisk gå så vidt som til at sige, at arbejdet sådan set har været tæt på at være færdigt og til at hive op ad skuffen. Det er vi glade for, og det skal der absolut ikke lyde nogen kritik af.

Men derfra og så til at sige, at der ikke er forskel, synes jeg måske nok, der er et stykke vej, i og med at vi kan se, som fru Line Barfod også har været inde på det, store beskæringer i hele indsatsen i forhold til de socialt belastede boligområder. Socialministeren sagde i sit svar, at det var vigtigt, at unge fik fodfæste på arbejdsmarkedet, og der må vi sige, at i forhold til hele uddannelsesdelen og særligt dem, som har det sværest – den fri ungdomsuddannelse kunne nævnes som et eksempel – har der været store besparelser.

Så jeg tror, at dér, hvor enigheden kan ses, er på det rent retspolitiske område, hvis vi overhovedet kan nå så langt, men i alt det, der ligger udenom, skærer den nuværende regering, til trods for at det har kriminalpræventiv virkning.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Et delelement i den her forespørgsel er f.eks. nedbringelse af tilbagefald til kriminalitet blandt personer dømt for personfarlig kriminalitet, dvs. udslusning fra fængslet, udslusning fra den institution, man er anbragt på.

Kl. 15.10

Jeg synes slet ikke, at den konservative ordfører overhovedet kom ind på den problemstilling, og herunder: Hvad er det for en kommune, der er handlekommune? Hvordan kan man sikre sig, at man rent faktisk får mulighed for at få en uddannelse, og hvilke uddannelses tilbud er der? Hvordan skal man kunne fastholde en handleplan lavet i fængslet, som også kan fungere ude i virkeligheden?

Hvilke overvejelser har Det Konservative Folkeparti på lige præcis det her område, som jo er en del af forespørgslen?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Da debatten startede for en times tid siden, skrev jeg »fru Line Barfod« på min lille seddel, og så begyndte jeg at sætte en lodret streg, hver gang fru Line Barfod sagde »ressourcer«, og nu nåede jeg op på streg nr. 16 i spørgsmålet til mig. Fru Line Barfod har kun ét svar hver gang, og det er ressourcer, ressourcer, ressourcer. Alt er samfundets skyld, ikke noget med forældrene, ikke noget med den enkelte, bare vi poster flere penge i det.

Vi er enige, helt enige, det er godt, hvis vi har råd til at bruge nogle flere penge, og det er jo derfor, regeringen arbejder meget målrettet på at skaffe penge til det her område og til mange andre. Det gør vi ved at have fremlagt en finanslov, der markant skærer på skatter og afgifter, vi har lavet et skattestop, vi skærer på alle de afgifter og skatteforhøjelser, den tidligere regering havde på arbejds- og erhvervsområdet. Det betyder jo, at vi skaber flere arbejdspladser, flere job, vi skaber større velstand i samfundet, der bliver færre, der bor udstødt i de der sociale boligblokke, som fru Line Barfod taler om osv. Vi har altså en politik, der målrettet skaber et bedre, et rigere og et lykkeligere samfund, bare ved hele tiden at

rette på nogle få ting, der ikke fungerer godt nok.

Til fru Sandy Brinck: Jeg lagde ikke skjul på, at meget af det her er startet af den tidligere regering, og det er da godt. Men det er jo ikke alt. Lad mig bare nævne overfaldsalarmer, som vi forsøgte at få igennem til de stakkels voldsramte kvinder tre år i træk; hver gang blev det stemt ned af Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet. Det er også med – for nu bare at tage én af nykabelserne. Tak for det til de to ministre.

Til fru Anne Baastrup, der spørger: Hvad med uddannelsen i fængslerne, osv.?: Den kan da godt blive bedre, og en af måderne, vi gør den bedre på i den nuværende regering, er jo bl.a. ved at sætte markant ind over for narkoen, således at folk ikke ligger sanseløst berusede af narko i fængslerne, men kan lave et stykke målrettet arbejde eller tage en målrettet uddannelse, mens de er inde og afsone.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg kunne godt lide, at hr. Helge Adam Møller i sin ordførertale understregede forældrenes ansvar, og jeg er helt enig i det, som hr. Helge Adam Møller sagde netop i den forbindelse. Jeg synes, det er et vigtigt aspekt at have med i debatten her i dag.

Så trak hr. Helge Adam Møller linjer bagud i tid og sagde, at når det gælder selve forebyggelsesindsatsen, har et stort flertal af partierne i Folketinget jo været meget enige om det her, og mange af de initiativer, som regeringen nu har taget med de to handlingsplaner, der er fremlagt, har sådan ligget lidt i skuffen. Det er nok rigtigt; jeg kan ikke vide det helt præcist, men det tror jeg da, når hr. Helge Adam Møller siger det.

Så meget desto mere synes jeg, at der kunne være grund til at sige: Lad os komme lidt videre, også i fællesskab. Lad os også få De Konservatives opbakning til, at vi i dag med et bredt flertal kunne vedtage et forslag til vedtagelse, som tager et nyt sigtemål, med en udvidet plan, som tager nye initiativer med, ikke mindst på det område, som i hvert fald ikke er med i regeringens hidtidige initiativer, nemlig når vi taler om udslusning og efterværn i forhold til dem, der har været inde, med henblik på, at vi kan sikre dem en kriminalitetsfri tilværelse.

Kunne Det Konservative Folkeparti ikke støtte Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse her i debatten i dag?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil blot sige til den konservative ordfører, at jeg synes, det er rart at få sagt højt og tydeligt her fra Folketingets talerstol, at man ikke arbejder på at få nedsat den kriminelle lavalder; det synes jeg er et godt signal.

Men så har jeg et spørgsmål, som jeg stiller af ren nysgerrighed: Hvad er det for nye og anderledes sanktioner, Det Konservative Folkeparti forestiller sig man skal have for unge under den kriminelle lavalder, ud over dem, der findes i forvejen? Det er jo et område, hvor det er meget svært at gennemføre egentlige sanktioner, fordi det er de sociale myndigheder, der har ansvaret for børnene.

Kl. 15.15

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Kan hr. Helge Adam Møller sætte et par streger mere? Jeg har tænkt mig at bruge ordet ressourcer et par gange til.

Spørgsmålet er jo, hvordan man bruger sine ressourcer, og om man vælger at bruge ressourcerne på forebyggende arbejde. Enhedslistens opfattelse er, at bruger man ressourcerne på forebyggende arbejde, er det i det lange løb og for den samlede samfundskasse billigere, end hvis man skal bruge ressourcerne bagefter på at rette op. Det er billigere at bruge nogle få ressourcer på at have nogle dygtige beboerrådgivere i de socialt udsatte boligområder, end det er at skulle bruge ressourcer bagefter på at hjælpe folk, hvis de er blevet hjemløse, er blevet narkomaner, alkoholikere eller kriminelle, og især hvis de er blevet kriminelle og har ladet det gå ud over andre, så også at skulle bruge ressourcer på at hjælpe ofrene, ligesom det er billigere at bruge ressourcer på at have et godt arbejdstilsyn end at skulle bruge ressourcerne bagefter inden for sundhedsvæsenet på at prøve at hjælpe folk igen.

Derfor er det et spørgsmål om, hvornår man bruger ressourcerne, og hvordan man sætter dem ind, og vores opfattelse er, at det er langt bedre med forebyggelse end at skulle hjælpe ofrene bagefter. Så undgår vi også alle de menneskelige lidelser for dem, der bliver ofre.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg fik sat et par streger mere til fru Line Barfod.

Vi vil altså hellere skabe job, end vi vil få folk endnu mere i skat. Vi synes, det er grotesk, at en metalarbejder med 10-12 års anciennitet betaler 67 pct. af den sidst tjente krone. Hvis det stod til fru Line Barfod og Enhedslisten, så skulle han sikkert betale 80 pct., for der er jo ikke grænser for, hvad vi skal bruge ressourcer til.

Vi vil hellere sætte skatten ned, så vi genererer nogle flere job og nogle flere arbejdspladser. Så får vi færre narkomaner, færre prostituerede, færre i fængslerne osv., og vi skaber et bedre samfund. Det er altså denne regerings politik, og derfor vil vi ikke bruge flere ressourcer, end vi har inden for det skattestop, vi har. Sådan er det.

Hvis fru Line Barfod kan nævne et eller andet område inden for kriminalitetsbekæmpelse, hvor vi eksempelvis ved at forebygge kan få mere effekt, vil jeg gerne lytte. Men det der med kun at ville bruge flere og flere og flere penge er ligesom et lille forkælet barn, og det accepterer vi ikke i Det Konservative Folkeparti.

Så spørger den radikale ordfører om nye sanktioner til børn og unge. Der er jo bl.a. det, som der også blev sagt i talen fra den ene af ministrene, at i forbindelse med, at en ung får et til-talefråfald, bliver der mange gange ikke fastsat nogen vilkår. Det vil denne regering fastsætte, sådan at man sikrer sig, at der kommer nogle klare vilkår, som den unge skal leve op til for at sikre sig, at der ikke bliver udløst en egentlig straf.

Man vil også sørge for – hvad man desværre ikke altid tidligere har gjort – at hvis de vilkår, der er sat op, bliver brudt og ikke overholdt, så får det også en konsekvens. Det var det, jeg nævnte med krav, konsekvens og i stedet for kærlighed omhu eller omsorg, at man altså tager den unge alvorligt.

Endelig til hr. Jann Sjursen med hensyn til, om vi ikke kunne støtte Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse: Jeg indrømmer, at der er mange gode ting i den og mange ting, som vi er helt enige i, men vi synes nu altså, at vi vil have tid til at se de to handlingsplaner virke, som er lagt frem fra de to ministre. Vi vil have de ting gennemført, og når der så er gået et år eller halvandet, kan vi jo diskutere sagen igen.

Derfor vil jeg om lidt læse et forslag til vedtagelse op fra Folketingets talerstol. Det er ikke nogen desavouering af forslaget til vedtagelse fra Kristeligt Folkeparti. Vi synes bare, vores eget er endnu bedre.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det bliver selvfølgelig interessant, når vi andre får lov til at se, hvad det er for et meget bedre forslag til vedtagelse. Man skal selvfølgelig ikke afvise det, før man har set det.

Jeg sad dernede og blev helt varm om hjertet, da vi blev lovet af den konservative ordfører, at denne regering ville skabe et lykkeligere samfund. Det er vi selvfølgelig glade for, men jeg har bare lidt svært ved at se, hvordan skattestop skaber boligområder med overskuelige udearealer og opgange, som skaber større tryghed, som skaber færre flugtmuligheder, som skaber færre voldtægtsfælder, som de også kaldes. Jeg har svært ved at se, hvordan det hænger sammen.

Jeg må så også sige, at den her forældreinddragelse, som jeg tror vi alle sammen er enige om er enorm vigtig, har jeg svært ved at forstå skulle være noget nyt. Det er beskrevet her i årsberetningen fra Det Kriminalpræventive Råd for 2001, altså det, de har lavet i 2001; det er altså en tilbageskuen på, hvad der er sket. Vi kan være nok så enige om forældreinddragelse, men Det Konservative Folkeparti skal ikke stå og lade, som om det er nyt og en dyb tallerken, som Det Konservative Folkeparti nu har opfundet. Det er sat i sving, og det kan sikkert intensiveres; det støtter vi varmt.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Til diskussionen med fru Line Barfod skal det jo også lige nævnes, at regeringen regner med at bruge i størrelsesordenen ½ mia. kr. alene til længere straffe. Det synes jeg lige skal med i resourcediskussionen.

Kl. 15.20

Jeg vil så godt høre, om Det Konservative Folkeparti ud over narkobehandlingen, hvor vi jo er meget enige i, at vi skal have en god narkobehandling i fængslerne, også vil gå ind og lave alkoholbehandling. Der er jo mange mennesker, der rent faktisk bliver narkomaner i fængslerne eller holdes fast i et narkomisbrug, og med hensyn til alkoholbehandling er det mit indtryk, at der er nogle store problemer.

Så er der det spørgsmål, som jeg stillede før. Der er altså et problem med, hvilken kommune der er den indsattes opholdskommune, når den indsatte forlader den kommune, vedkommende har boet i, mens vedkommende har været i fængsel. Albertslund Kommune har en lang række mennesker tilknyttet, som i virkeligheden

kommer fra en helt anden kommune. Den kommune, de kommer fra, er ikke indstillet på at tage imod dem, bl.a. fordi de ikke har en bolig, og så er det, de lander der, hvor de kriminelle kammerater plejer at komme, og så er man tilbage i den samme skure.

Vil Det Konservative Folkeparti være indstillet på meget nøje at få fastsat nogle regler for, hvilken kommune der er ansvarlig handlekommune?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg skal gerne til almindelig oplysning for hr. Helge Adam Møller gentage en anden af Enhedslistens mærkesager: Vi ønsker ikke, at skatten skal stige for metalarbejderne, derimod ønsker vi, at de multinationale selskaber skal betale den skat, som de burde efter lovgivningen, men hvor man ikke ønsker en tilstrækkelig kontrol, der kan sikre, at vi får de skattemidler hjem, som de burde betale efter lovgivningen, og hvor denne regering tværtimod skærer ned på kontrollen i Told og Skat. Her er et område, hvor man ikke ønsker at have øget kontrol, som man ellers gør på andre områder. Tværtimod slækker man på kontrollen, så der går vi glip af mange milliarder, der ville kunne gøre meget gavn på mange velfærdsområder.

Så vil jeg gerne sige, at det her spørgsmål om ressourceforbrug jo også handler om kassetænkning. Hvis man bruger *lidt* penge i den ene kasse, kan det være, man kan spare en masse penge i en anden kasse. Hvis man bruger en lille smule penge fra sagsbehandlerne på socialkontoret eller fra beboerrådgiverne, kan det være, man sparer en masse penge ovre i kriminalforsorgens kasse, fordi man så ikke behøver at tage sig af noget kriminalitet, der ikke bliver til noget, når man har forebygget den ved et stykke ordentligt socialt arbejde.

Det, jeg ikke kan forstå, er, hvorfor denne regering skærer ned på alt, hvad der handler om forebyggende arbejde. Det koster langt, langt mere, når man skal rette op på det bagefter.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Til fru Line Barfod: Det gør denne regering heller ikke. Den skærer ned på nogle områder, og den lader status quo være på andre områder. På enkelte områder, bl.a. en del under Socialministeriet, sætter man ekstra bevillinger af til særligt udstødt grupper osv., men det tror

jeg faktisk godt fru Line Barfod ved, og ellers er jeg sikker på, at socialministeren kan underholde om det uden for Folketingssalen i meget lang tid.

Til fru Sandy Brinck om boligområder: Det er da helt klart, at der er nogle boliger og nogle boligområder – nu taler vi ikke om parcelhuse – der er, skal vi sige bedre at bo i, og som i mindre omfang opfordrer til kriminalitet eller lignende. Men nu har vi jo altså kommunalt selvstyre i Danmark, og det er jo den enkelte kommune, der beslutter, hvordan og hvorledes socialt boligbyggeri skal være, og Det Konservative Folkeparti er et af de partier, der lægger utrolig stor vægt på det kommunale selvstyre. Der skal være noget ansvar og mulighed for at vælge forskellige løsninger i Nakskov – det er for øvrigt en SF-kommune – i Holstebro, som er en socialdemokratisk kommune, og i Sydfalster Kommune, som er konservativ. Der findes vist også et par Venstrekommuner rundtomkring, hvis jeg husker ret.

Lad os dog lade det sociale selvstyre og dem, der bor derude, dem, der er ansvarlige, de politikere, folk har valgt, tage stilling til det. Vi skal da ikke tro, det er os herinde, der skal afgøre alt.

Endelig til fru Anne Baastrup: Regeringen bruger mange penge, siger fru Anne Baastrup, til længere straffe. Og det er søreme rigtigt. Tak, regering. Det var der nemlig behov for. Det er jo fuldstændigt grotesk, at man for meget grov vold eller for voldtægt har kunnet slippe med nogle få måneders fængsel. Så det er vi taknemmelige for, det er det store flertal af befolkningen taknemmelige for, og det er voldsobrene taknemmelige for. Det kan godt ske, fru Anne Baastrup har en anden holdning, men den står hun ret ene med i det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det drejer sig om et enkelt element af det, som har været diskuteret før, nemlig overfaldsalarmerne, hvor det næsten kunne lyde, som om alle de gode ting, der er i de planer, der er fremlagt, er noget, som den nuværende regering har fundet på helt alene. I lighed med det, fru Sandy Brinck sagde før, er der jo en del af tingene, som har været på tegnebrættet eller endda har fungeret i et stykke tid.

For overfaldsalarmernes vedkommende kan jeg huske, at vi, som hr. Helge Adam Møller ganske rigtigt sagde, har stemt imod tidligere, hvor det drejede sig om en helt generelt tilbud

om, at alle kunne få en overfaldsalarmer, blot de følte sig truede.

Kl. 15.25

Det, der nu ligger i forbindelse med regeringens plan vedrørende vold i hjemmet, går jo på, at kvinder, der *har* været udsat for vold fra en tidligere samlever eller ægtefælle, og som er truet med på ny at blive udsat for vold, begået af den samme person, skal tilbydes en sådan alarm.

Jeg er glad for, at vi er enige om at give penge til, at det skal være muligt, så alle kan føle sig trygge, men det kræver altså, at man først *har* været udsat for vold. Alene det at føle sig truet er altså ikke nok til at få en overfaldsalarmer, vil jeg gerne sige til hr. Helge Adam Møller.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hr. Helge Adam Møller har endnu ikke besvaret mit spørgsmål om det kommunale problem, nemlig: Hvilken kommune er ansvarlig for den pågældende? Og jeg har spurgt to gange.

Så var der spørgsmålet om ressourcerne. Jeg sagde intet om, at vi ikke ønskede den her udvikling, som regeringen nu lægger op til. Det var udelukkende isoleret set en ressource Diskussion om ½ mia. kr. til en i vores øjne på nuværende tidspunkt dårligere straf, fordi man ikke samtidig går ind og siger: Hvis vi skal have folk ud og de ikke skal fortsætte deres kriminelle løbebane, skal vi have bedre straffe.

Det betyder, at man skal ind i den der svære diskussion, som Straffelovrådet nu sidder med, nemlig: Hvad skal vi så ikke straffe for? Den diskussion har regeringen ikke taget. Det var ikke en diskussion om, at man ikke skulle bruge ½ mia. kr. ekstra på det her område. Det var i forhold til den meget ubehagelige behandling, som fru Line Barfod fik, nemlig at hr. Helge Adam Møller bare snakkede om, at man fra regeringens side ville lempe skatterne. Jamen det er slet ikke det, det handler om. Regeringen agter at bruge ½ mia. kr., hvor vi så siger: Er det den rigtige måde at gøre det på?

Og så til sidst: Vil regeringen, når det nu er sådan, at regeringen rent faktisk ønsker at støtte forebyggelse, sikre, at kommunerne har råd til at lave den her forebyggelse, har råd til at sikre ordentlige boligsociale områder, således at det rent faktisk bliver prioriteret nu, hvor vi skal have økonomiforhandlingerne? For det er vigtigt.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Så fik vi en brandtale for det decentrale styre fra den konservative ordfører. Det er jo pudsigt at opleve, når man samtidig oplever, at regeringen vil bestemme, hvorvidt kommunerne skal udlancere og jo i øvrigt – med anknytning til fru Anne Baastrups spørgsmål – er meget strikse med hensyn til, hvad kommunerne i øvrigt må med deres økonomi.

Jeg kan forstå, at det er en meget målrettet og meget klar prioritering, denne regering står for, og derfor skal jeg bare spørge den konservative ordfører, om jeg så ikke kan få en begrundelse for, hvorfor lige nøjagtig Det Kriminalpræventive Råd står på listen over råd og nævn, som skal beskæres. Kan vi få en politisk begrundelse og eventuelt også få løftet sløret for, hvor meget der skal skæres? Og hvorfor skal det gå ud over beboerrådgiverne i denne her klare prioritering, når man kan se, at de faktisk har en ganske god kriminalpræventiv effekt og skaber meget trykthed derude?

Jeg synes ærlig talt, at hr. Helge Adam Møllers henvisning til det decentrale styre mest af alt lød, som om De Konservative ville smøge sig uden om sit ansvar.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det vil Det Konservative Folkeparti ikke. Vi smyger os ikke uden om noget ansvar. Vi tager ansvar for det, samtlige seks konservative ministre laver, vi tager ansvar for samtlige de 12 Venstreministre, vi tager ansvar for det, regeringen laver, både det gode og det, der er mindre sjovt. Sådan er det jo indimellem i politik: man må prioritere.

Det gælder også – og så er vi ovre i svaret til fru Anne Baastrup – spørgsmålet om, hvorvidt kommunerne har råd til at lave de her forskellige forebyggende ting: Ja – og nu taler jeg som tidligere medlem af Næstved Byråd og viceborgmester gennem mange år – selvfølgelig har kommunerne råd. Men enhver kommune, rig som fattig – og de er alle sammen fattige, siger de – har brug for at prioritere. Det er der brug for, og så må man prioritere inden for det beløb, der er, hvis man ikke, som nogle partier vil, år efter år efter år og årti efter årti vil sætte skatten op hvert år. Det vil denne regering ikke, og det er der heldigvis mange kommuner der heller ikke vil – og så må man prioritere.

Til fru Anne Baastrup: Undskyld tre gange, for det er rigtigt, spørgsmålet er stillet to eller tre gange. Jeg glemte det, fordi der var så meget.

Det var spørgsmålet om, hvilken kommune der er ansvarlig, når en kriminel bliver løsladt efter at have afsonet sin straf. Jeg ved det ikke. Jeg troede, det var den kommune, han kom fra. Jeg ved det ikke, men jeg vil da meget gerne være med til at få det afklaret. Det kan da ikke være så svært. Fru Anne Baastrup er formand for Retsudvalget, og jeg er medlem. Vi kan jo i fællesskab stille et spørgsmål til justitsministeren, og så er jeg sikker på, at vi får et hurtigt svar. Hvis vi så ikke synes, at svaret er det helt rigtige, kan vi jo drøfte sagen videre. Men jeg ved det simpelt hen ikke.

Kl. 15.30

Så vil jeg slutte med på vegne af Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti at fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at regeringen lægger afgørende vægt på en fortsat og styrket indsats mod personfarlig kriminalitet. Regeringen har i den forbindelse bl.a. fremlagt to handlingsplaner: Regeringens handlingsplan mod volds- og ungdomskriminalitet »Stop volden« og »Regeringens handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder«.

Folketinget kan tilslutte sig de initiativer, som er omtalt i de to handlingsplaner, og vil nu afvente, at de to handlingsplaner bliver udmøntet i en række tiltag.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 32).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Jeg tror, jeg vil være lidt flink i dag, og derfor vil jeg tilstå ordførerne en ekstra kort bemærkning i anledning af, at der nu er fremsat et forslag til vedtagelse. Det betyder, at fru Sandy Brinck får sin fjerde korte bemærkning. Det er jo mandag i dag!

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Tak, formand.

Jeg skal sådan set bare konstatere, at jeg ikke får noget svar på det, jeg spørger om. Det Kon-

servative Folkeparti siger, at man vil prioritere. Når vi så beder om at få en begrundelse for den prioritering, der er lavet, kan vi ikke få nogen. Det er da ikke nogen klar prioritering. Det er i hvert fald en ubegrundet prioritering her i Folketingssalen.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det var mere for at få en forklaring på indholdet af det forslag til vedtagelse, som jeg lige har hørt. Skal det forstås således, at regeringspartierne ikke ønsker at prioritere indsatsen mod vold på arbejdspladsen? Og skal det forstås således, at regeringen ikke mener, at Det Kriminalpræventive Råd i årsberetningen bl.a. har satset meget voldsomt på at få belyst de problemer, der er forbundet med at bo i boligbyggeri, hvor der er en lang række enkeltelementer, som samlet set giver problemer for kriminaliteten?

Jeg synes, det er meget bedrøveligt, at regeringen fuldstændig skrotter Det Kriminalpræventive Råds anbefaling og også skrotter det stigende problem, vi har, med vold på arbejdspladserne, når det drejer sig om mennesker, der behandler mennesker.

Formanden:

Hr. Helge Adam Møller, og så går jeg videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Til fru Sandy Brinck, der nu for anden gang spørger om prioriteringen: Lad mig sige, at inden for Justitsministeriets område har der selvfølgelig været en ramme, og der har man valgt at prioritere. Nogle steder er prioriteret op, og nogle er prioriteret ned. Men når man ikke vil bruge flere penge, end man har, og det vil man ikke, og det skal man efter konservativ opfattelse heller ikke, så betyder det selvfølgelig, at der er enkelte områder, der får lidt mindre. Sådan et liv. Til gengæld må de så være mere kreative.

Så stiller fru Anne Baastrup mig to spørgsmål.

Til det første spørgsmål, som fru Anne Baastrup sikkert selv kan huske, er svaret nej.

Til det andet spørgsmål om vold på arbejdspladsen: Det er da let at svare på. Nu har jeg prøvet på at lade være med at gøre det tre gange, for jeg ville ikke afsløre, at fru Anne Baastrup ikke har læst regeringens handlingsplan, men på side 10 står der jo klart og tydeligt i »Stop

volden« af den 8. marts 2002 – det er altså en god uges tid siden – at det indgår, at man vil sætte markant ind over for følgende problemstillinger, og den sidste af de otte pinde hedder »Vold på arbejdspladsen«.

Tydeligere kan jeg ikke svare.

Formanden:

Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Så vil jeg blot kort kvittere for, at det jo fremgår helt tydeligt. Det har beskæftigelsesministeren i hvert fald ikke forholdt sig til, i og med at han stort set har halveret arbejdstilsynet. Men det er nok.

Kl. 15.35

Nu har vi jo haft en længere diskussion om vold. SF vil på en hvilken som helst måde søge at forebygge vold, hvor den end opstår. Og hvor opstår volden så? Den opstår på værtshuse.

Ud over de udmærkede forslag, som justitsministeren kom med, som bygger på den diskussion, vi har haft gennem de sidste mange år, synes jeg også, man skal være opmærksom på, at den gruppe af unge, der begår vold, er den marginaliserede gruppe. Der skal vi i langt højere grad sætte ind med uddannelse, og der er det selvfølgelig fortvivlende, at regeringen ikke har et mål om, at alle unge skal have en uddannelse.

Når det drejer sig om vold i hjemmet, er det jo dejligt, at regeringspartierne nu også har opdaget, at vold i hjemmet er et problem. Jeg husker tydeligt et samråd, vi havde for nogle år siden, hvor der overhovedet ikke fra regeringspartiernes side var stemning for blot at følge et helt diskret forslag, som politimesteren i Glostrup kom med, om, at man, når der forelå beviser for, at der havde været vold i hjemmet, skulle behandle det som en helt almindelig politisag på linje med sager om vold på gaden.

Det er også bemærkelsesværdigt, at regeringen og regeringspartierne taler om, at man skal undgå vold i hjemmet, men ikke desto mindre ikke går det skridt videre, at vold i hjemmet også er, når børnene får et slag over fingrene, når børnene får et klap bagi, når børnene får en lussing. Som det blev sagt: Det kan jo ikke efterforskes. Nej, men så giver man det signal fra samfundets side, at det også er vold, det er en § 244 i den bløde ende. Det burde man i langt højere grad tage til sig.

Og så til det store problem, nemlig vold på arbejdspladsen. Der er det nødvendigt med un-

dervisning, for at folk, der står i en situation, hvor der kan komme konflikter, skal få den viden om konfliktforebyggelse: Hvordan er det rent faktisk, at jeg som ansat skal agere for ikke at skabe konflikter, men for at undgå konflikter?

Arbejdstilsynet har gennem nogle år arbejdet ihærdigt med det her område, arbejdet ihærdigt med at uddanne sikkerhedsrepræsentanter, arbejdet ihærdigt med, at man også på de små arbejdspladser kan tage hånd om dette. Og med de nedskæringer, der er sket på arbejdstilsynet, frygter vi, at man kan få en voldsom stigning i den her type af vold.

Det, der så også er det helt afgørende, er, at når mennesker så skal afsone en dom for vold, skal man have en bredere vifte af tilbud. Der har vi et problem, og jeg er opmærksom på, at socialministeren også er inde på det. Vi har brug for flere døgninstitutioner, vi har brug for kvalitativt velfungerende opholdssteder, og så har vi brug for, at man rundtomkring i kommunerne er langt mere opmærksom på de efterværnsbestemmelser, der blev sat ind i den sociale servicelov for et par år siden.

Det er jo således, at når de unge på den ene eller den anden måde udsluses – hvad enten det måtte være fra et fængsel eller fra en døgninstitution/et opholdssted – er det nødvendigt, at der er voksne, der kan følge dem, få dem i gang, som kan læse de underlige rudekverter, som kan holde fast i dem. Det er nødvendigt, at de får et uddannelses tilbud, og at de rent faktisk også bruger det uddannelses tilbud; at de har nogle voksne, de kan tale med.

Der er ingen tvivl om, at langt de fleste unge har velfungerende forældre, som kan samle dem op. Men vi har den her marginaliserede gruppe af unge, som står i den situation, at de bliver dømt for vold, og som skal tvinges ud af denne her dårlige spiral, og der er det nødvendigt, at der er andre voksne, der kan tage over.

Der så jeg meget gerne, at socialministeren skrev ud til kommunerne, skrev ud til fængselsinstitutionerne og sagde: Husk, at er de under 23 år, er der mulighed for i den sociale servicelov at gøre opmærksom på efterværnsreglerne. Man kan betale en mentor eller en kontaktperson, eller hvad man måtte kalde ham, til at følge den unge videre frem i tilværelsen, således at har man ikke nogen forældre, kan man få en voksen, der i givet fald kan gå ind dér.

Så har jeg forsøgt at få påpeget et problem, nemlig at der altså er en mangel, der er et hul i lovgivningen. Når man forlader en institution,

oplever nogle oprindelige kommuner, at det er deres person, der vender tilbage, men der er kommuner, der ikke synes, at det er deres borgere, og de giver ikke noget tilbud. Vi har et hul i lovgivningen. Hver gang jeg har spurgt, har jeg fået et det går nok alt sammen-svar. Nu håber jeg så, at den nye socialminister vil være langt mere kontant i forhold til det problem, for det er et regulært problem mange steder.

Kl. 15.40

Elisabeth Arnold (RV):

Allerførst vil jeg gerne sige tak til Kristeligt Folkeparti, fordi de har rejst denne debat i dag. Vi har jo haft meget debat i Folketingssalen om strafskaerpelser, om nykriminaliseringer, men her er der for en gangs skyld en debat, som udelukkende handler om forebyggelse, og det synes jeg er utrolig vigtigt.

Trods alt vil jeg også gerne sige tak til de to ministre, som har leveret nogle meget, synes jeg, omfattende svar, og når jeg siger »trods alt«, er det selvfølgelig, fordi jeg jo ikke er enig i alt, hvad de siger. Men jeg vil gerne kreditere regeringen for de tre planer, den har fremlagt. De repræsenterer efter min opfattelse en stigende kvalitetskurve.

Den første plan om de hårde straffe brød jeg mig aldeles ikke om. Den næste plan, »Stop volden«, indeholdt adskillige positive elementer, og den sidste plan, »Regeringens bekæmpelse af vold mod kvinder«, synes jeg i det hele taget er et meget fornuftigt stykke arbejde, et meget fornuftigt stykke papir, som vi jo også har indgået forlig om på satspuljeområdet, og som jeg synes vi i hvert fald skal glæde os over at der er bred tilslutning til her i Folketingssalen.

Angående plan nr. to, »Stop volden«, vil jeg især gerne fremhæve, at nogle af de ting, som den tidligere regering og det tidligere Folketing i mange år har arbejdet for, nemlig f.eks. konfliktråd og ungdomskontrakter, stadig væk er vigtige elementer i regeringens politik, også på forebyggelsesområdet.

Det har jeg faktisk savnet lidt om i hele den debat, i hele den voldsomme strid, der har været om skærpelse af straffe; det har ligesom været druknet lidt. Ting som f.eks. ungdomskontrakter, konfliktråd og kognitiv færdighedstræning, som bliver brugt inden for kriminalforsorgen, har været glemt eller ikke har været nævnt særlig meget.

Jeg synes derfor godt, jeg vil rose regeringen for at have det med i deres plan nr. to, »Stop vol-

den«. Det er vigtige ting at tage med. Man kan ikke klare det hele med skærpede straffe. Jeg er i det hele taget i tvivl om, hvor meget man overhovedet kan klare med skærpede straffe. Det kan ikke stå alene. Der skal et forebyggende arbejde til også, og her er det glædeligt at se, at regeringen stadig væk vil prioritere nogle af de områder, som er så vigtige i den forbindelse.

Jeg synes også, at det er vigtigt at nævne initiativene over for alkohol, som er blevet nævnt i forbindelse med »Stop volden«. Det bliver i hvert fald en opgave at se, hvordan det kommer til at virke i praksis – om det vil være bevillinger, der rent faktisk ikke bliver givet til værtshusholdere, som stadig væk skænker stærke varer ud til unge eller til berusede unge, og om der vil kunne ses en skærpet kurs over for værtshusholdere i de områder af storbyerne, hvor der er meget vold.

Dér mener jeg at regeringen faktisk har en stor opgave, og jeg forventer, at man vil kunne se nogle resultater enten på voldsstatistikken eller på uddelingen af bevillinger til værtshusene.

I forbindelse med den seneste plan, »Regeringens handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder«, synes jeg, det er en helt igennem fornuftig plan, og der er i forbindelse med den også spændende taktik om indsats over for volds-mændene, som jo også indgår som en del af det forslag til vedtagelse, som blev fremsat af Kristeligt Folkeparti.

I forbindelse med en af de andre ordførertaler synes jeg, det vil være værd at bemærke, at hr. Nonbo fra Venstre fremhævede, at der var behov for bedre statistik.

Det er vi fuldstændig enige i fra Det Radikale Venstres side, og hvis justitsministeren her fra talerstolen vil bekræfte, at der vil blive sat, nu tør jeg ikke bruge ordet ressourcer, så er der bare nogen, der fører regnskab over det, men hvis der bliver sat kræfter og god vilje og lidt arbejdsindsats ind over for at få tilvejebragt en bedre statistik, også en kønsopdelt statistik, synes jeg, det ville være utrolig godt for debatten, for noget af det bedste, vi kan gøre for debatten, er i hvert fald, at vi har et ordentligt grundlag at diskutere på, og det har vi kun, hvis vi har en ordentlig statistik.

Afsluttende vil jeg sige, at Det Radikale Venstre støtter det forslag til vedtagelse, som er fremsat af Kristeligt Folkeparti, med alle ni stemmer.

Line Barfod (EL):

Jeg vil også gerne takke Kristeligt Folkeparti for at have rejst forespørgslen og også for, at den er rejst både til justitsministeren og socialministeren. Vi finder, at det er utrolig vigtigt, at man ser på den samlede indsats for at forebygge personfarlig kriminalitet. Det fremgår jo også af det forslag til vedtagelse, der ligger fra Kristeligt Folkeparti, at det er en helhedsorienteret indsats, der skal sættes ind med. Derfor kan vi også støtte det forslag til vedtagelse, der ligger fra Kristeligt Folkeparti.

Kl. 15.45

Som vi har været inde på tidligere i debatten, og som flere andre ordførere også har været inde på, er det vigtigt at lave en bred forebyggende indsats for at forhindre, at nogen overhovedet bliver udsat for vold.

Derfor er vi dybt bekymrede over det forslag til finanslov, som vi skal behandle de næste par dage, hvor der bliver skåret ned på en lang række områder, der har betydning for det kriminalpræventive arbejde, dels at der direkte bliver skåret ned på Det Kriminalpræventive Råd, og dels at der bliver skåret ned på andre områder, som vi har været inde på tidligere – hele det boligsociale arbejde, beboerrådgiverne.

Det er ikke noget, der hver for sig koster mange penge, men det er noget, som har en utrolig afgørende betydning i forhold til at hjælpe udsatte familier og forhindre, at de kommer så langt ud, at det kan føre til vold i familien og anden form for kriminalitet.

Man skærer ned på daghøjskoler, den fri ungdomsuddannelse osv., man lukker helt klubpædagoguddannelsen, som netop var en god mulighed, dels for folk, der selv har været ude i noget kriminalitet, så de på et senere tidspunkt i deres liv kan få en uddannelse uden at skulle 4 år på seminarieret, og dels en rigtig god mulighed for, at de unge i klubberne kan se, at der altså også er nogle rollemodeller for dem, der er nogle muligheder for, selv om man har været ude i noget kriminalitet, at komme på fode igen, der er nogle muligheder, selv om man ikke er egnet til at tage en lang boglig uddannelse, for at få en god uddannelse, hvor man kan gøre en god indsats.

Men det bliver altså nu fjernet med regeringens finanslov, og vi forstår simpelt hen ikke, hvorfor man går ind og skærer de her steder, hvor det er så få millioner, man sparer, men som altså har en vidtrækkende konsekvens for det

kriminalpræventive arbejde og det sociale arbejde i det hele taget.

Så er der også hele den del, der handler om at få dem, der har været ude i at begå noget kriminalitet, til at holde op med at begå kriminalitet, forhindre, at de begår ny kriminalitet. Der er jeg også meget glad for, at ministrene var inde på spørgsmålet omkring mægling, konfliktråd osv. Vi tror, det er utrolig vigtigt, at man sætter ind på at prøve at lære folk at tackle konflikter på andre måder:

Når vi taler om ofre, som mange har været inde på, så er det sådan, at nogle af de ofre, der har udtalt sig efter at have været igennem konfliktråd, netop har talt om, hvor vigtigt det var, at de fik sat et ansigt på den gerningsmand, der havde udsat dem for vold – at de turde møde ham. For når vi ikke har livstidsstraf for vold, kommer man jo i en situation, hvor man risikerer at møde voldsmanden igen, og så er det altså vigtigt, at man har mødt ham og har talt tingene igennem.

Så lige i forhold til de unge har der været talt en del om ungdomskontrakter, og den konservative ordfører talte om konsekvens og kærlighed. Der er en væsentlig del af det, som er sanktionen over for de unge, straffeattesten, der gør, at de så ikke kan komme i arbejde igen, og at de ofte heller ikke kan få en uddannelse.

På den udmærkede konference, som det store fagforbund SiD holdt for nylig om retssikkerhed, retspolitik, og hvad man kunne gøre for at få folk resocialiseret, kom vi ind på det dilemma om, at straffeattesterne på den ene side virker kriminalpræventivt i forhold til en stor gruppe af unge, som så ikke kommer ud i kriminalitet. Men på den anden side betyder det altså, at de unge, der har været ude i kriminalitet, får meget sværere ved at blive resocialiseret, fordi de i flere år ikke har nogen mulighed for arbejde og ofte heller ikke uddannelse.

Så spørgsmålet er, om ikke det var muligt at lave en form for krav og konsekvens den anden vej, så hvis de unge overholder de krav, der bliver stillet til dem, kan de få slettet pletten på straffeattesten, så de får en mulighed for, hvis de har rettet sig, at komme i gang med arbejde og uddannelse, så man på den måde hurtigere får folk i arbejde igen, i stedet for at de føler, at nu er de stemplet, nu er de ude, og så kan man risikere, at de holder sig ude af samfundet i stedet for at rette op og komme i gang med en uddannelse.

Endelig, som flere andre også har været inde på, er det utrolig positivt, så langt vi er nået om-

kring at forebygge vold mod kvinder. Som andre også har været inde på, så håber jeg, at politiet efterhånden over hele landet begynder at følge eksemplet fra Glostrup, og det håber jeg også justitsministeren vil opfordre til, således at man alle steder tager vold i hjemmet lige så alvorligt som vold, der sker uden for hjemmet. Det bør have nøjagtig den samme konsekvens i forhold til politiets arbejde.

Men det er meget positivt, at vi får en samlet diskussion om forebyggelse, hvis vi også kan begynde generelt at se på det som en helhedsorienteret indsats, der skal til.

Kl. 15.50

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at takke for en, synes jeg egentlig, ganske god debat her i Folketingssalen i dag om kriminalitetsforebyggelse.

Dog vil jeg beklage, at der i debatten ikke har været så meget fokus på de to handlingsplaner, som regeringen har fremlagt, og som jo målrettet går ind og tager initiativer, dels med hensyn til bekæmpelse af vold mod kvinder og dels i »Stop volden« mod ungdomskriminalitet.

Det virker, som om Folketinget i en vis grad har været så fokuseret på det forslag til vedtagelse fra Kristeligt Folkeparti, at man allerede er skridtet videre i processen.

Vi er i regeringen meget enige med Kristeligt Folkeparti i mange af de tiltag, som Kristeligt Folkeparti foreslår, og grunden til, at der er en enighed, er jo, at det, der står i det forslag til vedtagelse, som Kristeligt Folkeparti har fremsat, er noget, der allerede står i handlingsplanen.

Jeg synes sådan set, at de sociale myndigheder, politi, andre lokale initiativer, Det Kriminalpræventive Råd, alle, der nu bliver inddraget i arbejdet, skal have tid til at komme med initiativer og føre dem ud i livet, inden vi allerede nu sætter dem kniven på struben og siger, at der under alle omstændigheder vil være behov for nye initiativer allerede inden for en meget kort tidshorisont.

Jeg har faktisk tillid til, at nogle af de nye ting, der bliver iværksat nu, vil have den forventede positive effekt, og det er også med udgangspunkt i det, at regeringspartierne sammen med Dansk Folkeparti har fremsat et forslag til vedtagelse, som jeg synes meget fint summer op, hvad det er for initiativer, der allerede er iværksat. Dem vil vi naturligvis følge, og så må vi positivt evaluere dem, når de udløber.

Det var så lidt om det rent proceduremæssige.

Jeg har ikke hørt noget som helst nyt under debatten, og det ville også overraske mig. Da tiltagene ikke er iværksat endnu, så ville det være mærkeligt, hvis der allerede var nogen, der havde justeringer til dem. Jeg har derfor svært ved at forstå, at man opretholder vedtagelsen. Men det er selvfølgelig fuldstændig op til partierne selv at afgøre.

Jeg vil gerne tilkendegive over for Venstres ordfører, jeg tror også, det var fru Elisabeth Arnold, der var inde på det omkring statistikken, at jeg gerne vil undersøge, hvorvidt der er en mulighed for, at vi kan komme denne her sag nærmere, hvad der er mulighed for at fremskaffe af tal osv. Jeg har ikke noget fuldt overblik over det lige nu, men jeg vil gerne undersøge, hvad der kan lade sig gøre. Det er også et svar til fru Elisabeth Arnold.

Fru Sandy Brinck vil jeg også godt takke for de positive tilkendegivelser. Der var en lidt bitter tone i omtalen af den fokus, der har været på straf og strafsukker. Men til det vil jeg godt sige – vel vidende, at vi er meget glade for, at handlingsplanerne allerede bliver behandlet i dag, og at der dermed også bliver øget politisk fokus på den del af regeringsgrundlaget – at regeringen har fundet det fuldstændig nødvendigt at fremsætte vores strafsukkerpakke.

Grunden til det er jo, at vi ikke mener, at tidligere regeringer har sørget for at bringe vores straffelov i overensstemmelse med en moderne samfundsoptælling. Så det har været fuldstændig nødvendigt.

Men regeringen har jo netop i forbindelse med regeringsgrundlaget gjort meget ud af at fokusere på, at der skal være en balance i de ting, man fremsætter. Man skal kunne gå på to ben – jeg tror, det var de ord, som en anden socialdemokratisk ordfører kom med i sidste uge, og derfor er vi også kommet med handlingsplanerne for at fortælle, at den forebyggende indsats ikke er lige meget. Tværtimod er den utrolig væsentlig for at sikre, at vi gør, hvad vi kan for at nedbringe kriminaliteten her i samfundet.

Jeg har ikke, regeringen har ikke på noget som helst tidspunkt forsøgt at tage æren for andres arbejde, det vil jeg godt understrege her fra talerstolen.

Jeg synes også, vi meget nøje i handlingsplanerne har redegjort for, hvad der er en opfølgning på initiativer, der allerede er iværksat i tidligere år. Men jeg må så også sige, at der er initi-

ativer, som er nye. Der er initiativer, som går videre i forhold til det, tidligere regeringer og tidligere folketings sammensætninger har fokuseret på.

Så her er der altså også tale om en balanceret tilgang, og jeg synes måske godt, at man kunne give en smule kredit for, at der er nye ting undervejs.

Jeg vil gerne takke hr. Helge Adam Møller for en rigtig god ordførertale. Det er fuldstændig rigtigt, at konsekvens over for de unge, der begår kriminalitet, er meget afgørende. Det er ikke kun afgørende, fordi man kan håbe på, at det har en vis præventiv effekt. Jeg synes faktisk først og fremmest, at det er afgørende, fordi vi skal vise, at samfundet ikke er ligeglade.

Kl. 15.55

Jeg er bekymret for signalet til unge, der begiver sig ind i kriminalitet i en meget ung alder. En for nylig offentliggjort statistik fra Århus viser, at unge i 9-10-års-alderen nærmest er forhædede kriminelle eller i hvert fald er begyndt at begå kriminalitet. Det synes jeg fortæller, at samfundet har et virkelig stort ansvar for at få fat på de unge mennesker, at få bragt dem på ret køl. Og der er det jo væsentligt, at samfundet med de redskaber, vi så vælger til at tale til den unge, får fortalt, at vi ikke er ligeglade. Det er for mig at se helt afgørende.

Jeg vil meget gerne sige, også til hr. Helge Adam Møller – jeg tror også, det var det, fru Elisabeth Arnold var inde på – at vi jo i handlingsplanen omkring alkohol lægger op til, at vi i samråd med Foreningen af Politimestre i Danmark og selvfølgelig de relevante organisationer prøver at se på, hvilke mulige tiltag vi kan gøre for at forhindre nogle af de her mindreårige i overhovedet at blive inddraget i restaurationsmiljøet og komme ind i et alkoholmisbrug. Og her vil vi gerne gå ind og se på, om noget med billedlegitimation er en vej frem.

Under alle omstændigheder mener jeg, at vi skal prøve at være så kreative som overhovedet muligt, og det er også derfor, regeringen i handlingsplanen har lagt meget vægt på noget af dét, hvor vi under alle omstændigheder nok skal komme med et tiltag, og det er en uddannelsesordning for dørmænd, for det kan være nogle af dem, der er med til at bremse ting, der er under opsejling.

Der har været meget fokus på, hvor det er, regeringens tiltag adskiller sig fra tiltag, som man allerede tidligere har gjort. Der vil jeg sige, at vi på nogle områder jo udvider praksis; vi har tal

om ungdomskontrakter og konfliktråd og også den kognitive færdighedstræning og anger management, hvor vi går ind og ser på, om man også for unge under 15 år kan prøve at benytte nogle af de her redskaber, måske i en lidt ændret form, men trods alt sådan så vi får den unge aggressive i tale, før personen bliver voksen og desværre nogle gange er blevet en meget forhærdet kriminel. Det er jo et af de områder, der er meget væsentlige.

Vi formaliserer også på et område de bekymringssamtaler, som allerede i dag i en vis grad finder sted, hvor forældrene bliver inddraget, for vi er meget enige med de mange af ordførerne, der har været inde og tale om, hvor væsentligt det er at holde fast i, at det er forældrene, der har hovedansvaret for deres børn.

Det initiativ, jeg har tænkt mig at iværksætte, er simpelt hen at udsende et cirkulære, så det her bliver fuldt ud formaliseret, at vi har en sikkerhed for, at for unge, som politiet skønner allerede er ved at udvise en adfærd, der tyder på, at man har begivet sig ind på en kriminel løbebane, skal det altså udløse en bekymringssamtale, det skal medføre, at forældrene bliver inddraget, og at der bliver fulgt op efterfølgende.

Der har også været meget fokus på Det Kriminalpræventive Råd, og der synes jeg jo, at det er meget godt og positivt, at Det Kriminalpræventive Råds årsmødes tema denne gang – det bliver afholdt på torsdag – er forebyggelse. Der vil man på lokalplan sætte specielt fokus på, hvad der kan gøres for at inddrage flere af parterne. Det tror jeg faktisk er rigtig godt, og det er ikke noget – og det er bl.a. til fru Line Barfod – der nødvendigvis altid koster flere penge, altså det, at man inddrager flere parter.

Men jeg glæder mig meget til årsmødet og til at høre, hvad det er, man har tænkt sig at sætte i værk omkring forebyggelse, for jeg synes, det er et meget vigtigt og godt tema for Det Kriminalpræventive Råd at tage op på årsmødet.

Til fru Anne Baastrup vil jeg sige, at det jo fremgår meget klart af handlingsplanen, at vi har nogle fokusområder; vold på arbejdspladsen har hr. Helge Adam Møller allerede nævnt. Et andet område, som jeg også hørte havde flere ordføreres interesse, var vold i skoler og institutioner. Så det er med i handlingsplanen. Derfor har vi også anmodet Det Kriminalpræventive Råd om at følge op på de problemstillinger. Det har været vores prioritering, og jeg kan da i hvert fald glæde mig over, at der er meget, der tyder på, at den prioritering, som vi har valgt i

handlingsplanen, er der meget stor opbakning til, da det meget er de temaer, som flere af ordførerne har forfulgt under dagens debat.

Kl. 16.00

Endelig vil jeg sige til fru Elisabeth Arnold, som også efterlyste noget bedre statistik på andre områder, at kriminalstatistikken for 2001 vil være suppleret med en særlig offerstatistik vedrørende personfarlig kriminalitet, og den vil også være kønsopdelt, så her mener jeg faktisk også, at vi går et skridt mere i den rigtige retning. Vi kan forhåbentlig bruge den statistik til at blive klogere på, hvad det er for nogle ofre, hvor gamle de er, og om det er så kønstungt, som noget tyder på: at det først og fremmest er kvinderne, der bliver ramt på nogle områder. Jeg mener, det bliver meget, meget interessant at se den statistik, når den kommer, og den kommer som sagt sammen med kriminalstatistikken for 2001.

Jeg vil gerne takke for dagens debat. Som sagt havde jeg måske håbet, at der havde været lidt mere fokus på indholdet af vore handlingsplaner, men jeg kan også konkludere af debatten, at Folketinget i meget vid udstrækning er ganske enigt med regeringen i, hvor fokuspunkterne skal være, og det hilser jeg naturligvis velkommen. Jeg glæder mig meget til at se de mange tiltag blive ført ud i livet, og jeg kan allerede nu forudse, at der bliver rig lejlighed til at diskutere dem her i Folketingssalen, når de er udmøntet.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Vores støtte til Kristeligt Folkepartis forslag er ikke en afvisning af de to handleplaner. Det er blot en konstatering af, at de udtrykker den enighed, vi også kunne nå frem til inden valget, så i mine øjne er der ikke meget nyt i regeringens bagudskuende henvisning til, at det er der konsensus om. Men det, vi hele tiden skal huske på, er regeringens samlede politik:

Uddannelse: For første gang i de sidste 8 år er det ikke længere et mål, at alle unge skal have en uddannelse. Forebyggelse i særlig belastede boligområder: Der er blevet skåret på boligrådgivningen, og byfornyelsesbudgettet er nedsat. Bedre hjælp til afsonere med henblik på at løse årsagerne til kriminalitet m.v.: Det er jo sådan, at regeringen med forslagene om længere straffe osv. uden overhovedet at tage højde for, hvor mange pladser der i dag er i Kriminalforsorgen, laver dårligere straffe.

Vi vil have bedre straffe, og vi vil godt have, at Straffelovrådet kommer med en samlet vurdering: Hvad er det, vi ikke skal straffe, så der bliver plads? Men det problem løser regeringen ikke ved blot at fylde fængslerne op, for så får vi dårligere straffe.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg kan sådan set godt forstå, at ministeren er lidt ked af, at det ikke er handlingsplanerne, der har været i fokus, men derimod de områder, der ikke er konsensus om. Men jeg synes egentlig, det er fornuftigt nok, når vi skal diskutere, for så får vi også sat fokus på det, vi ikke er enige om, og på de steder, hvor vi godt kunne tænke os, at den positive udvikling blev fortsat.

Ministeren siger: Lad os nu få det her sat i gang, og lad os så evaluere det positivt. Kan ministeren bekræfte, at f.eks. beboerrådgiverne i øjeblikket er ved at blive evalueret af Det Kriminalpræventive Råd for at se, om det, som jeg og andre har hørt udefra, er rigtigt: de steder, hvor man har haft denne indsats, har den rent faktisk haft en kriminalpræventiv effekt? Derfor virker det lidt underligt, at man skærer beboerrådgiverne væk med ét hug, samtidig med at netop ordningens kriminalpræventive indsats bliver evalueret. Kan ministeren bekræfte, at det forholder sig sådan, og derudover begrunde, hvorfor man bare skærer ned i stedet for at vente på den positive evaluering?

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg vil gerne sige tak for en god debat og tak til Kristeligt Folkeparti for initiativet til at rejse debatten, og jeg er glad for det store engagement, der har været i debatten.

Regeringen har offentliggjort ikke bare to, men tre handlingsplaner, hvis vi tager den om hårdere straffe og en konsekvent kriminalpolitik med. Jeg synes, vi er meget i front og har mange gode initiativer parat, men det er selvfølgelig altid rart at få inspiration til, hvordan man kan komme videre, for vi må jo aldrig hvile på laurbærrene, når vi diskuterer det her.

Så vil jeg gerne sige tak for støtten fra Venstres ordfører, hr. Karsten Nonbo, den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, og Dansk Folkepartis ordfører. Jeg var meget enig i deres indlæg, så her har jeg ikke mange kommentarer, og der var heller ikke mange spørgsmål.

Kl. 16.05

Til fru Sandy Brinck vil jeg gerne sige, blot for at knytte en kommentar til den bemærkning, at denne regering har overtaget den tidligere regerings handlingsplan om bekæmpelse af vold mod kvinder: Jeg synes altså ikke, vi skal gøre det til et slagsmål om, hvem der er ophavsmand. Jeg kan konstatere, at der lå et utrolig godt udgangspunkt i det, der allerede var forberedt og lavet, og vi har så puttet nogle ting oven i, overfaldsalarm og vurdering af østrigsmodellen osv. Der er flere forskellige ting, og det er jo kun godt, for det er sådan, et frugtbart samarbejde skal være.

Så vil jeg sige, at i Socialministeriet vil vi selvfølgelig være særlig opmærksomme på vold på arbejdspladsen, for det er netop på de steder, der har med Socialministeriet at gøre – socialkontorer, herberger og andre steder – der kan forekomme vold. Det er netop derfor, de også er med i handlingsplan »Stop volden«, og vi er med på, at det skal der være fokus på, også for at få folk til at arbejde dér, for ellers flygter de simpelt hen fra sektoren.

Til fru Anne Baastrup: Jeg synes, det er meget relevant, at spørgsmålet om, hvilken kommune der har ansvaret for en løsladt kriminel, blev rejst. Vi ved det nemlig ikke, men vi bliver nødt til at finde en løsning, så det står helt klart. Retsikkerheden for en tidligere kriminel skal være i orden, og de skal selvfølgelig have et sted at henvende sig for at kunne komme videre her i livet. Det tror vi faktisk at mange af de tidligere kriminelle gerne vil, og så skal grundlaget også være i orden. Det vil jeg gerne være med til at skabe klarhed over.

Så nævnte fru Anne Baastrup også efterværn, og det har jeg sat tre udråbstegn ved, for det er noget, vi tit glemmer. Vi snakker forebyggelse og er meget optaget af det, og vi ønsker også mere forebyggelse og synes, at det har vi ikke gjort nok ud af, så det får meget fokus, og så er der selvfølgelig brandslukning og alt det, vi gør, når skaden er sket. Men med hensyn til efterværnet er der altså stadig noget at gøre, og det er noget, jeg vil være meget opmærksom på. Jeg vil gerne tage imod opfordringen til at skrive til kommunerne, at der faktisk er en mulighed for de unge under 23 år, men at de også skal være opmærksomme på dem, der er ældre, for det er vigtigt at få de mennesker videre i livet.

Til fru Elisabeth Arnold: Jeg er meget enig i, at den tidligere regering har gjort meget. Noget af det, jeg lagde mærke til, da jeg så på, hvad kommunerne egentlig kan gøre i dag over for de

kriminelle, er, at de faktisk kan gøre utrolig meget. Men jeg vil gerne have, at de benytter redskaberne i langt højere grad, end tilfældet er, og derfor har jeg også sat en undersøgelse i gang, som netop skal kortlægge, om kommunerne også laver de handleplaner, jeg omtalte i min første besvarelse. De skal laves 7 dage efter, at man møder en ung, der har været ude i kriminalitet, men vi har en formodning om, at det gør man ikke, for vi møder jo igen de unge på sikre pladser og andre steder. Deraf kan vi se, at de handleplaner ikke er blevet lavet, men det skal de altså, og det er noget, der har været muligt i et par år nu, så det skal der være styr på.

Jeg vil også lige knytte en kommentar til fru Line Barfods indlæg om straffeattesterne. Det er selvfølgelig justitsministeren, der skal svare på det, men jeg vil gerne sige, at vi er meget opmærksomme på, at de, der har en plettet straffeattest, har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet. Det er også derfor, vi nu prøver at samle og formidle den erfaring, man har gjort de steder, hvor man prøver at lave såkaldt integration på arbejdsmarkedet. Vi ved jo, selv om det er en slidt frase, at lediggang er roden til alt ondt, og derfor er det afgørende at få dem i gang. Vi kører i hvert fald allerede ud ad det spor.

Tak for en konstruktiv debat.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det lød jo, som om der kunne findes en del ting, som socialministeren gerne vil kigge nærmere på og gøre noget ved, og det er vældig positivt.

Jeg vil gerne spørge socialministeren, nu da justitsministeren ikke svarede: Hvorfor skal der skæres på beboerrådgivningen? Socialministeren talte også om, at Socialministeriet nu vil se på vold på arbejdspladserne inden for Socialministeriets område. Betyder det, at Socialministeriet overtager den arbejdsopgave, der er blevet skåret væk, fordi Arbejdstilsynet ikke har ressourcer til det længere? Vil Socialministeriet overtage Arbejdstilsynets opgaver på det område?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Til det sidste kan jeg svare: Nej, det vil vi ikke. Men i og med at det er et af indsatsområderne i handlingsplanen »Stop volden«, er det klart, at det er noget, vi har fokus på.

Med hensyn til beboerrådgivning: Vi har jo diskuteret det mange gange, fordi Enhedslistens ordfører er så flink at nævne det, hver gang vi har debatter på det sociale område, og også når vi diskuterer retspolitik. Men det er altså et led i en overordnet prioritering, hvor man nogle gange må skære, hvor det måske gør ondt, fordi man gerne vil bruge pengene et andet sted, hvor man vældig, vældig gerne vil gøre det vældig, vældig godt, og her har vi altså valgt at få ventelisterne ned og gøre en indsats for de ældre. Det er forklaringen.

Kl. 16.10

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har stor forståelse for, at det er svært for ministeren at forsvare denne nedskæring, men for referatets og historieskrivningens skyld vil jeg bare sige: Nedskæringerne på beboerrådgivningen og andre steder i det forebyggende arbejde sker altså ikke for at nedbringe ventelisterne, for regeringen har udtrykkeligt skrevet i bemærkningerne til forslaget, der skal nedbringe ventelisterne, at de penge tager man fra ulandsbistanden, så det er forebyggelse på verdensplan, man tager pengene fra.

Men når man skærer ned på det forebyggende arbejde her i landet, er det altså ikke ventelisterne, pengene går til, men til en gaveregn til erhvervslivet og andet. Man kan selvfølgelig vælge den prioritering, men det er altså sådan, landet ligger, og man skal ikke forsvare det ved at henvise til ventelisterne.

Formanden:

Så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Jann Sjørnsen.

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg vil gerne takke for debatten, takke regeringen og de to ministre for deres besvarelser og efterfølgende kommentarer og opsummering og selvfølgelig også takke mine kolleger, de forskellige partiers ordførere.

Jeg synes, vi har haft en udmærket debat, som har sat fokus på en række nøgleområder inden for det, vi kunne kalde en helhedsorienteret indsats. Forebyggelse af personfarlig kriminalitet, både kriminalpræventiv indsats og social forebyggelsesindsats, har været nævnt, og i den forbindelse synes jeg også, det har været vigtigt, at vi har fået begge ministres besvarelse af forespørgslen.

Jeg skal ikke gennemgå de mange enkeltindlæg, men dog sige, at jeg synes, det har været vigtigt, at mange ordførere har nævnt spørgsmålene om de kriminalitetstruede familier, den alkoholrelaterede vold, mægling, konfliktråd, forholdene for afsonere, efterværn og de sociale anbringelsessteder for at nævne nogle af de elementer, som jeg synes er vigtige, og som en række ordførere altså også har nævnt her i debatten.

Jeg har også hæftet mig ved, at begge ministre har taget positivt imod debatten og har givet tilsagn om, at nu skal vi se på, hvordan statistikken kan forbedres. Det skal også klarlægges, hvem der er handlekommune, det synes jeg er vigtigt, og endelig skal der ses på, hvordan vi kan styrke efterværnene, som socialministeren satte streg under i sine noter.

Regeringspartierne og Dansk Folkeparti har valgt at komme med deres eget forslag til vedtagelse, som tager udgangspunkt i de handleplaner, der er fremlagt, nemlig »Stop volden«, regeringens handleplan mod vold og ungdomskriminalitet, og regeringens handleplan for bekæmpelse af vold mod kvinder. Jeg sagde i mit tidligere indlæg, at vi fra Kristeligt Folkepartis side ikke mener, at disse planer er ubrugelige, men at de ikke går langt nok med hensyn til at tage afsæt til konkrete initiativer. Det er på den baggrund, vores forslag til vedtagelse skal ses.

Vi synes, at i særdeleshed handlingsplanen for bekæmpelse af vold mod kvinder er god; men når vi tager den anden handlingsplan »Stop volden«, synes vi faktisk ikke, den er specielt konkret. Den får nævnt alle de ting, der skal gøres, og som der arbejdes med, og det er også fint nok. Men derfor vil jeg også forvente forståelse fra regeringens og regeringspartierne og Dansk Folkepartis side for, at vi er nogle, der synes, at de også skal udmøntes i konkrete initiativer på et tidspunkt.

Det kan godt være, at tidsfristen den 1. december er for stram, men jeg synes nu, det virker relativt sent, når man tænker på, hvilken hast regeringen i øvrigt har med sine initiativer. Men nuvel, hvis det er for hurtigt, har jeg tidligere tilkendegivet: Lad os så sætte en anden tidsfrist, så de mange overvejelser, der gøres af regeringen selv og af de til regeringen knyttede råd og nævn, kan indgå og danne basis for en udvidet handlingsplan for forebyggelse af personfarlig kriminalitet.

Men jeg kan konstatere, at det vil regeringen ikke, fordi den er ganske godt tilfreds med det, der er fremme, og det er regeringer selvfølgelig

som regel, når det kommer til stykket, så det er der ikke meget nyt i. Der er ikke megen forandring, hvad det angår, med den nye regering, må man sige. Men det paradoksale er jo, at vi her til sidst netop hørte socialministeren understrege spørgsmålet om efterværn, som jo er noget af det, der er nævnt i Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse, og som jeg mildt og pænt sagt ikke synes der står ret meget om i »Stop volden« f.eks. Jeg vil også nævne hele den boligsociale indsats, som er nævnt i Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse.

Kl. 16.15

Jeg vil sige, at jeg betragter regeringspartierne og Dansk Folkepartis afvisning af Kristeligt Folkeparti som værende kosmetisk begrundet. På den indholdsmæssige side af sagen er der nogle problemer i forhold til de handlingsplaner, regeringen har fremlagt, nemlig at man ikke har kunnet nå at få det hele med. Det forstår jeg godt, og det vil jeg egentlig ikke klandre regeringen for, når man tænker på, hvor kort tid den har haft til at frembringe de pågældende handlingsplaner. Men så meget desto mere synes jeg, det er ærgerligt, at regeringen ikke ønsker, at Folketinget skal komme videre i fællesskab på området, for det tror jeg faktisk vi har mulighed for, hvis regeringen vil være lidt fleksibel og tage til efterretning, at der somme tider godt kan komme nogle gode ting ud af, at Folketinget i enighed vedtager, at nu skal der nogle konkrete initiativer på bordet, efter at regeringen har fremlagt sine synspunkter i de forskellige handlingsplaner.

Jeg vil gerne her til sidst benytte lejligheden til at sige særlig tak til Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten for støtten til Kristeligt Folkepartis forslag. Forslaget kom, efter at vi har set en række initiativer fra regeringen, ikke blot i form af handlingsplaner, men også og ikke mindst i form af lovforslaget om skærpede straffe for grov vold og personfarlig kriminalitet, som vi behandlede i torsdags.

Vi synes, der har været brug for at se tingene i en større sammenhæng og er derfor egentlig også glade for, at vi har fået denne forespørgsel så relativt hurtigt til behandling i Folketinget, selv om det var lige ved at komme bag på alt og alle. Men netop det synes jeg i virkeligheden meget godt har afspejlet nødvendigheden af forespørgslen, når man tager i betragtning, at vi behandlede lovforslag nr. L 118 i torsdags.

Jeg vil godt slutte af med at takke alle implicerede for debatten i dag.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg skal gøre det meget kort.

Jeg er blevet opmærksom på, at Socialdemokratiet ikke har forholdt sig til det forslag til vedtagelse, som er kommet fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti. Socialdemokratiet støtter Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse og kan ikke støtte regeringspartierne og Dansk Folkepartis, og det er med den begrundelse, at handlingsplanerne sådan set er fine nok, men at det alligevel ikke er godt nok, når man samtidig skærer ned på det boligsociale område. Det er en af pinene i forslaget til vedtagelse fra Kristeligt Folkeparti.

Det er heller ikke godt nok, når det er sådan, at man meget markant ændrer forudsætningerne for den behandlende og resocialiserende indsats, der skal gøres i Kriminalforsorgen, i negativ retning. Det er en anden pind i Kristeligt Folkepartis forslag til vedtagelse, som vi derfor kan støtte meget positivt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden:

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de to forslag til vedtagelse, der er fremsat af henholdsvis ordføreren for forespørgerne, hr. Jann Sjursen, og Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti, blive foretaget i mødet i morgen, tirsdag den 19. marts 2002.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, tirsdag den 19. marts 2002, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.19